

ಕೊರವಂಜಿ

Koravan

ಜೂನ್

೧೯೫೭

ಸಂಪಾದಕರು :

ಶ್ರೀ|| ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀ|| ಕಾಮತ್

ಶ್ರೀ|| ಪಾರ್ಥ

ಶ್ರೀ|| ಪೂರ್ಣ ಬೋಧಾಚಾರ್

ಶ್ರೀ|| ಅಳ್ಳಿಗಮಾರ್

ಶ್ರೀ|| ರಾಮಿ

ಶ್ರೀ|| ಹಾ. ರಾ.

ಶ್ರೀ|| ಅ. ರಾ. ಸೇ.

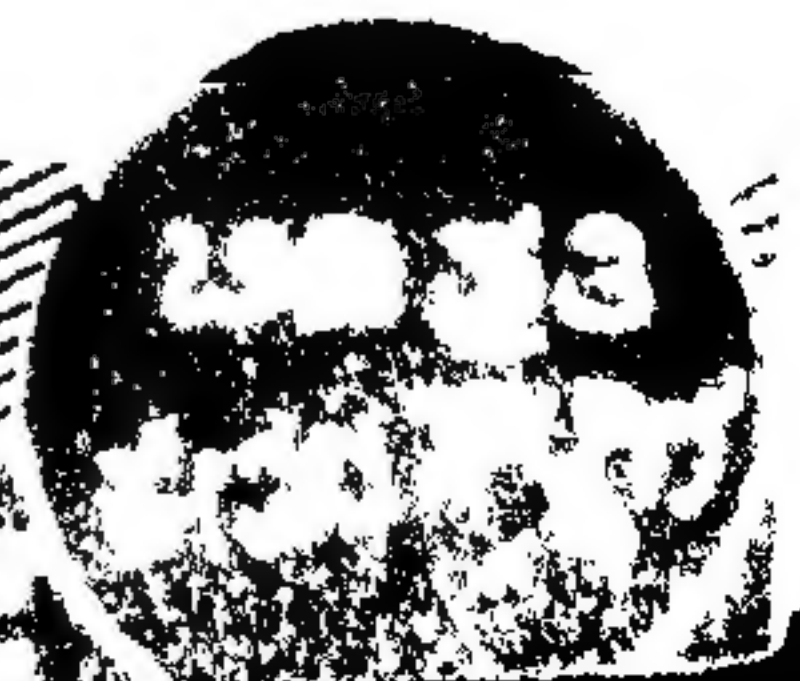
ಶ್ರೀ|| ಬೆ. ಚಂ.

ಶ್ರೀ|| ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕೊರವಂಜಿ

— ಭ ರಣಿ ಯ ವ ರ —

ಮಣಮಗನ್ ತೇವೈ (ತಮಿಳು)

ಭಾನುಮತಿ, ರಾಗಿಣಿ, ಪ್ರಮೀಳ,
ಶಿವಾಜಿ ಗಣೇಶನ್, ಚಂದ್ರಬಾಬು,
ಟಿ. ಆರ್. ರಾಮಚಂದ್ರನ್,
ಕರುಣಾನಿಧಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು :

ಜೈಹಿಂದ್ — ರೂಪಮಹಲ್

ಮೈಸೂರು : ನ್ಯೂ ಅಪೇರಾ
ನಿರ್ಮಾಪಕ - ನಿರ್ದೇಶಕ : ರಾಮಕೃಷ್ಣ

ವರುಡು ಕಾವಾಲಿ (ತೆಲುಗು)

ಭಾನುಮತಿ, ಜಗ್ಗಯ್ಯ, ರಾಗಿಣಿ,
ಟಿ. ಆರ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್,
ಅಮರನಾಥ್, ರಮಣಾರೆಡ್ಡಿ
ಮತ್ತು ಪ್ರಮೀಳ.

ಬೆಂಗಳೂರು :

ಮಿ ನ ವಾ ಿ

ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ

VIKRAM RELEASE

For 3 way Beauty Treatment....

RAJA
SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO. BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY.

FAS

31-5-1957ಕ್ಕೆ ವೈಭವಯುತವಾದ 50ನೇ ದಿನ

**ಈನರೆವಿಗೂ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾದ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ
ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಚಿತ್ರ....**

**ಈನರೆವಿಗೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 5,20,000ಕ್ಕೂ
ಮೀರಿ ಜನರು ನೋಡಿರುವರು.**

ವಿಜಯಾರವರ—

ಮಾಯಾ ಬಜಾರ್

ನೀವೂ ಪುನಃ ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುಮಿತ್ರ ಸಮೇತರಾಗಿ
ನಿಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿನವೇ ನೋಡಿರಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು :

ಮೈಸೂರು :

ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ - ಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಪ್ರಭುದೇವ

ಶಿವಮೊಗ್ಗ :

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ :

ಕೋಲಾರ :

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ :

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ

ಯೂನಿಯನ್

ಪ್ರಭಾತ್

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ

VIJAYA TALKIE DISTRIBUTORS

Koravanji, June 1957

ಸಂಪುಟ ೧೭

ಜೂನ್ ೧೯೫೭

ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಕುಹಕಿಡಿಗಳು

ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ. ಎಂದರೆ ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ಕಟಾವ್ ಮಾಡುವನೆಂದೇ ಎಂದು ಹಲವಾರು ಜನರು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

*

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪುಸ್ತಕಾಲಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರು ಭೇಟಿ ಈಯುವುದಿಲ್ಲ—
ಪುಸ್ತಕಾಲಯವು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ತೆರೆದಿದೆ—ಪೋಲಿಸರಿಲ್ಲದೆ—

— ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಸುದ್ದಿಗಳ.

*

ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ. ಬಂದು ಅಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಖಾರ ಎಲ್ಲಾ ತಣ್ಣಗಾಯ್ದು ಎಂದು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುದುಡಿಕೊಂಡಿವೆಯಂತೆ.

*

ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನೋಡಿ, ನಾನು ಐನೂರು ಪೌರ್ಣಮಿಗಳ ಸವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದಳಂತೆ ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿ; ನೆನಪಿನ ನಗು ವನ್ನು ಹೊರಸೂಸುತ್ತಾ.

— ಬಲು ಮುಗುವಾಗ ಅಂದಿದ್ದಾಳಾಕೆ!

*

*

*

೧

ಆಂಧ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ. ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಎಂತ ಒಂದು ನಯಾ
ತಯಾರಿಕೆ ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆಯಂತೆ.

*

*

*

ಪಂಚಕಚ್ಚೆ ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಸಾರ್ ! ವಿಭೂತಿ ಧರಿಸಿದ್ದ ಸಾರ್ ! ಆತ ಹೀಗೆ ನನಗೆ
ಮೋಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅಂತ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಸಾರ್ ! ಎಂದನಂತೆ ಕಕ್ಷಿಗಾರ ಲಾಯಿರಿಗೆ
—ಎಂಟೂಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಳಕೊಂಡಾಗ—

—ಲಾಯರು — ತಲೆಮೇಲೆ ಏನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನೋಡಲಿಲ್ಲವೇನೋ
ಮಂಕ ! ಎಂದು ಗದರಿಸಿದರಂತೆ !

*

*

*

ಟಿ ಟಿ ಕೆ.ಯವರ ತೆರಿಗೆಗಳ ಸಾಲು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಂಡು, ಕಾಶ್ಮೀರ
ಪಾಕೇಸ್ತಾನದ ಕಡೆ ಈಗ ವಾಲುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವಲ್ಲವಂತೆ !!

*

*

*

೯೮೬ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆಯಂತೆ ;
ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ; ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ—

—ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ, ಕುದುರೆಜೂಜೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ
ಯಂತೆ ; ಪಾನನಿರೋಧವೂ ಇಲ್ಲವಂತೆ

*

*

*

ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ
ರೆಂದು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಲಿನ್ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ರಷ್ಯನರು ಕೊಡುತ್ತಾ
ರೆಂಬುದು ಖಚಿತವಲ್ಲವಂತೆ.

*

*

*

ಕುದುರೆಮುಖ, ಬಾಬಾಬುಡನ್‌ಗಿರಿ, ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತ, ಹಿಮಾಚಲ, ಗೋಬಿ
ಮರುಭೂಮಿ, ಕರುಣಗಿರಿ, ಅಸಹ್ಯಾದ್ರಿ, ಬೊಮ್ಮನಗುಂಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ
ಭೂಗೋಳದ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಪ್ರತೀಕವನ್ನೂ ಈ ಸಾರಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಜನನಾಯಕ
ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು ಎಂದೊಬ್ಬರು ಅಂದರಂತೆ

*

*

*

ಮಹಿಳಾ ಸಚಿವರ ಟೈಪಿಸ್ಟ್‌ರಾಗಲು ಹೆಂಗಸರು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.
— ಅರ್ಥವಾಯಿತು !!

*

*

ಧೂಮಕೇತುವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ, ಬಡ್ಡೆಟ್ ತೆರಿಗೆ
ಗಳು ಕುಡಿಯೋ ಕಾಫೀಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಎಂದು
ಹೋರಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ !

ಉರಿಗಾಳು

ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲಿರುವ 'ಪ್ಲಾಸಿ'ಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಸೋಂಕು ತಗುಲಿದೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದು ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸಾಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ....ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ೧೭೫೭ರ ಪ್ಲಾಸಿ ಕದನದ ೨೦೦ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನೂ ಈ ವರ್ಷ ೧೮೫೭ರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಜೊತೆಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಎಂಬ ಕಳವಳ.

* * *

ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದುದನ್ನು, ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಷ್ಟುಹೊತ್ತು, ಬಾಯಿ ತಂಬುಲ ದೊಡನೆ, ಇದಿರಾಳಿಗಳ ಮುಖಕ್ಕೆ ಉಗುಳುವ ವೃತ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದದ್ದರಿಂದಲೇ ತಾಳ ಪುದ್ದಲೆ ತಲೆಬೇನೆ ಹುಟ್ಟಿಸತೊಡಗಿದೆ (ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ) ಅದ್ಯಾರಪ್ಪ-ಅಮಹಾತಾಯಿ?....ಬಾಯಿ, ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದಾರಲ್ಲಾ, ಕಾರಂತರು, ಅವರ ಹೆಸರನ್ನ ಪೂರ್ತ ಹೇಳದೆ!

* * *

ಅರಿವೆ, ನೂಲು, - ಗುಂಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆಯೇ, ಅಂಗಿ ಹೊಲೆಯುವ ಚಿಪ್ಪಿಗನೊಬ್ಬನಿದ್ದರೆ, ಅವನೇ ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ ಯವರ ರಾಜಿನಾಮೆಯ ಅನಂತರ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವ, ಎಂದು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸಿದಾರೆ.

* * *

ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಅನೇಕ ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಜೆ ಆರತಕ್ಷತೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಂಘ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿತಂತೆ : ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲಾದರೂ ಸರಿ, ಒಮ್ಮೆ ಮಾರಿದ ಕಾಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತ.

* * *

ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಸಂಪಾಸಾಗರ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡಲಾಗುವುದಂತೆಹಂಸೆ, ಹಂಪಿ, ಹಂಪಾಸತಿ, ಸಂಪಾಸತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪದ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವಂತೆ 'ಸ'ಗೆ ಬದಲು 'ಹ'ವನ್ನು ಬಳಸುವ ಈಚೆಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ರದ್ದುಮಾಡಿ, ಪಾಲು, ಪೊಟ್ಟಿ, ಪುಣ್ಣಮೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಬಂದಿದೆಯಂತೆ.

ಅಣುಬಾಂಬು ಪ್ರಯೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗೆ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸಿಗದದ್ದರಿಂದ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿ ಇದೆಯಂತೆ....ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಂತೆ, ಅವರು ಹೊಸತೆರಿಗೆಗಳಮೇಲೆ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದಿರುವುದು.

*

*

*

ನಟರಾಜ ನೃತ್ಯ ತಾಂಡವನೃತ್ಯ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕರು ಈಗ ಭಾರತ ದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಪರಶಿವನು ಇನ್ನುಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಸಂಕಲ್ಪನಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ.

*

*

*

ಸಾರ್ವಜನಿಕರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವ ಗಳಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದಾರೆಯೆ, ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧಿಕಾರಿ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾರಂತೆ....ಈ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಸಾಕಾಗಿದೆ.

*

*

*

ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ದರವನ್ನು ಮೈಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ೬ ನಯಾಪೈಸಾ ಗಳಿಗೆ ಬದಲು ೧೦ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದರೆ, ತಮಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲ, ಎಂದು ಮಹನೀಯ ರೊಬ್ಬರು ಬರೆದುಕೊಂಡ ಅರ್ಜಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು "೧೦ ನಯಾಪೈಸಾ ಎಂದು ನೀವು ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ; ಅದು ತಪ್ಪು!....ನಯಾಪೈಸೆ ಎಂಬುದೇ ಅಧಿಕೃತ ಬಹುವಚನ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಿ ರುವರಂತೆ.

*

*

*

ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಅದರ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ, ಎಂಥವರಿಗೂ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವೇ, ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಹಿರಿಯರು ವಾದಿಸಿದಾರೆ....ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡದಿರುವುದು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸ ಅಂತ, ಅನುಭವಿಸಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

*

*

*

ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಕೊಲೆಯ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಪತ್ತೆ ತರದೂದು ನಡೆಸಿದ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕೊಲೆಮಾಡಿದವನು ಹತ್ಯೆ ಆದವನ ಮಿತ್ರನಾಗಿ ಇರಲಾರ, ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ದಿನ ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರ ಗೆಡಹಿದರು... ಎಂಥ ಅಳವಾದ ಯೋಚನೆಯ ಫಲ, ಈ ಗುಟ್ಟು?

*

*

*

ಈಗಿನ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಐದು ವರ್ಷದ ಅನಂತರವೂ, ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ (ಲೇಖನ)....ಅವರಿಗೂ, ಅದೇ ಭಯ.

— ೦ —

೪

ಕೂಗಬೇಕೆ, ಬೇಡವೆ ?

ಕೂಗಬಾರದು. ಕೂಗಿದರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆತಂಕ; ಕೂಗುವವರು ಬರಿಯ ಟೊಳ್ಳು ಗರು, ಗಟ್ಟಿಗರಲ್ಲ. ರೇಗಿದರೆ ಕೂಗುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಶಾಂತರಾಗಿರುವವರು ಕೂಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಳಿ ಕೂಗದಿದ್ದರೂ, ಸೂರ್ಯ ಮೂಡುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತೆ ಕೂಗುವುದೇಕೆ? ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಕೋಳಿಗೂ, ಎರಡೇ ಕಾಲು, ನಿಜ. ಆದರೆ, ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಮನುಷ್ಯ ಕೋಳಿಯನ್ನನುಕರಿಸಬೇಕೆ?

ಇಂತಹ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಕೇಳಿ, ತಲೆದೂಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ವಿಚಾರಮಾಡದೆ, ತಲೆದೂಗುತ್ತೇವೆ.

ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ, ತಿಳಿಯುವುದು,—ಕೂಗಿ ಕೂಗಿಸಲೇಬೇಕು, ಎಂದು. ಹಿಂದಿ ರೂಪಿ ಭಾಯಿಭಾಯಿ, ಹಿಂದಿ ಚೀಣೀ ಭಾಯಿಭಾಯಿ, ಕನ್ನಡೀ ಮರಾಠಿ ಭಾಯಿಭಾಯಿ, ಎಂದು ಕೂಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾವು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಎಂಬುದು ಪರಸ್ಪರ ಅರಿವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಜಿಂದಾಬಾದ್ ಎಂಬ ಕೂಗನ್ನು ಆಗಾಗ ಕೂಗದಿದ್ದರೆ, ಗಂಟಲಿಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಹೇಗೆ ಒದಗಬೇಕು?

ದೂರವಿರುವವನನ್ನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಕೂಗಲೇಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದವನನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ತರಿಸಲು, ನಾವು ನಿಂತು ಕೂಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಹೋದವನನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ, 'ಕೂಗ'ಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ದೂರವಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು,—ಬೊಂಬಾಯಿ ಕೇರಳ ತಮಿಳು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು,—ಕನ್ನಡರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತರಿಸಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ.... 'ಕೂಗ'ಬೇಕು. ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಂದು ಸೇರುವವರೆಗೂ ಕೂಗಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದವರು ಕನ್ನಡ ಕಲಿತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, 'ಕನ್ನಡಂಗೆಲ್ಲೆ', 'ಕನ್ನಡವೇ ಮುನ್ನಡೆ' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ, ಕೂಗಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಹೋದವರನ್ನು.—ಅಂದರೆ, ಭಾರತವನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾದಂತೆಯೋ, ರಷ್ಯಾದಂತೆಯೋ, ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದವರನ್ನು—ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆದು, ಅದು ಸನಾತನ ಆರ್ಯಾವರ್ತವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದಿರುವವರು. ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಕಂಠಶ್ರೀ, ಮಾನವನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತು. ಟೈಗರ್ ಎಂದೂ, ಕೋಗಿಲೆ ಎಂದೂ ಸಂಗೀತಗಾರರಿಗೆ ಬಿರುದು ಕೊಡಿಸಿದ್ದು, ಕಂಠ. ಕೋಕಿಲೇ, ಜಾಣಕೋಕಿಲೇ! ಮುದ್ದುಕೋಕಿಲೇ! ಚೆಲ್ವಕೋಕಿಲೇ!—ಎಂದೆಲ್ಲ ಆ ಕೃತಘ್ನ ಕಳ್ಳಕಾಕನನ್ನು ನಾವು ಹೊಗಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದರ ಕಂಠ, ಆ ಕಂಠದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಕೂಗು! ಹರಿಹರಕವಿ ಪಂಪಾಸತಿ ಎದುರು ನಿಂತು, “ಶಿವಶಿವಾ, ಪುಣ್ಯಬಂಧುವೆ, ಪುರಾತನ ಬಂಧುವೆ, ಸರ್ವಜೀವ ಬಂಧುವೆ, ಬಾರಾ, ಅನಾಥ ಬಂಧುವೆ, ಅನಿಮಿತ್ತ ಬಂಧುವೆ, ಮನೋಹರ ಬಂಧುವೆ, ಅತ್ಯಪೂರ್ವ ಬಂಧುವೆ, ಸೆಕಲ್ಯೈಕ ಬಂಧುವೆ,” ಎಂದೆಲ್ಲ ಕೂಗದಿದ್ದರೆ, ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಿಗೂ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಹರಿಹರನಿಗೂ ಮನಶ್ಯಾಂತಿ ದೊರಕದು, “ದನಿಗ್ ದನೀ ಕೂಡಿದರೆ, ಮನೀ” ಅಂತಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೂಗು, ಗಂಡಿನ ಕೂಗು, ಎರಡೂ ಕೂಡಬೇಕು, ಮನೆ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ‘ಜನಕ್ ಜನಾ ಕೂಡಿದರೆ, ಜಾತ್ರಿ’ ಅಂದಹಾಗೆ. “ಗರ್ಜಿತ್ವಾ ಮೇಘಧೀರಂ”, ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಕಂಠೀರವ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಸಿಂಹವನ್ನು. ಸಿಂಹ ವೃಗರಾಜ ಎನಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಅದರ ಉಗುರು ಬಾಲಗಳಿಂದಲ್ಲ; ಕೇಸರದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಕರಡಿಗೆ ಮೈ ಎಲ್ಲ ಕೇಸರ ವಿದೆ ಅದು ರಾಜನಾದದ್ದು, ಕೂಗಿನಿಂದ. “ನುಡಿಯಲೊಲ್ಲವು ಶುಕಂ” ಅಂತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಶುಕದ ಗತಿ ಏನು? ಮೌನವ್ರತ, ಸೊಳ್ಳೆಗೂ ದುಂಬಿಗೂ ಶುಕಪಿಕಗಳಿಗೂ — ಮರಣ ಸಮಾನ.

ಕೂಗಿನಿಂದಲೇ ಕೂಟ; ಕೂಗಿನಿಂದಲೇ ಮಾಟ. “ಕೂಜಂತಂ ರಾಮ ರಾಮೇತಿ ಮಧುರಂ ಮಧುರಾಕ್ಷರಂ”. ಒಂದು ಕೂಗಿಗೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರ; ಎರಡು ಕೂಗಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ, ರಚಿಸಬಹುದು. ಓಂಕಾರವೂ ಕೂಗು! ಹೊಂಕಾರವೂ ಕೂಗು. “ಊಹೂಂ” ಕಾರ ಅವೆರಡಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಕೂಗು — ಈ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ—

— ಕಾಮತ್.

ಚಿಲಿಮಿಲಿ ಎಂದುಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಗಿಳಿಗಳಿರಾ, ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ, ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ? ವನಾರದ ತದಿಯ ಅಳಿಲು ಕಾಗೆಗಳಿರಾ, ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ, ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ? ಎರಗಿ ಬಂದು ಕಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿರಾ, ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ, ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ? ವನವಾಸಿಗಳಾದ ವಾಸರರಿರಾ ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ. ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ? ಗಗನದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿರಾ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಾದಿ ಗ್ರಹಗಳಿರಾ, ಕ್ಷೀರ, ಲವಣ, ಕಾಫಿ, ಟೀಯಾದಿ ಸಪ್ತಸಾಗರಗಳಿರಾ, ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ, ನಿಮಗಿಲ್ಲವೆ? ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ. ತೆರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಗಳಿಗಿಲ್ಲವೆ? ಕೊಂಚ ಹೇಳಿರೈ, ಕೊಂಚ ಹೇಳಿರೈ, ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಅಲೆಯುವನು ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ!

ಕೃಷ್ಣ ಮಾಚಾರಿ

ಮಲಗಿ ಪರಮಾದರದಿ ಪಾಡಲು-

ಕುಳಿತು ಕೀಳುವ, ಕುಳಿತು ಪಾಡಲು

ಸುಲಿನ, ನಿಂತರೆ ತರಿವ, ನಲಿದರೆ ತೆರಿಗೆ ಕಸುಕೊಂಬ

ಸಚಿವನೋ ಟೀಟಿಕೆ, ಕರಿವ ಕೆಲಸವನರೆ

ಗಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಗಲನೋ! ಯೋಜನೆಯ

ನುಳಿಸಲರಿಯದೆ ತೊಳಲುವರಿತರ ಮೂಢರು ಜಗದೊಳಗೆ.

ಒಬ್ಬನನು ಬಲು ಕಾಡುವನು, ಮ

ತ್ತೊಬ್ಬನನು ಬೇಡುವನು, ತೋಡುವ

ನೊಬ್ಬನನು, ಪೀಡಿಸುತ ಮಾತಾಡುವನು ಹಣಕಾಗಿ

ಅಬ್ಬರದ ಸದಾಗೈವನಿವನು, ಮ

ತ್ತೊಬ್ಬರನು ಲೆಕ್ಕಿಸನು, ಟೀಟಿಕೆ

ಒಬ್ಬನೇ ತಾ ಬಾಧಕನಾಗಿ, ನಿರ್ಭೀತ.

ಬಲ್ಲಿನೆಂಬುವರಿಲ್ಲ, ಈತನ

ನೊಲ್ಲಿನೆಂಬುವರಿಲ್ಲ, ಟೀಟಿಕೆ

ಇಲ್ಲದಿಹ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ ಕೈ ಇಕ್ಕದ ಕಿಸೆಯಿಲ್ಲ

ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಲು ಒಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ತೆರಿಗೆಗಳ ಹೇರ

ಬಲ್ಲ, ಇವಗೆಣೆಯಿಲ್ಲ, ಅಪ್ರತಿಮಲ್ಲ, ಜಗಕೆಲ್ಲ-

— 0 —

ಯಾವ ಚಿಂತೆ ನಮಗೇಕಯ್ಯ? ನಮ್ಮ ಚಿಂತೆ ನಮಗೆ ಸಾಲದೆ? ಟೀಟೀಕೆ
ಉಳಿಸುವನೋ, ಉಳಿಸನೋ ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ಹಗಲೊಳುಂಟು, ರಾತ್ರಿಯೊಳುಂಟು
ಎಂದು ಜನರು ಯೋಚನೆಗೀಡಾದುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಸೋತ ಟೀವಿನ ಸ್ತೋತ್ರ

ಧಾಂಡಿಗರ ಟೀಮು,....ಬೆಂಗಳೂರು ಧಾಂಡಿಗರಿಗೂ,-ಬೊಂಬಾಯಿ ಪುಠಾರಿಗಳಿಗೂ ಮೊನ್ನೆ ಪುಟ್ ಬಾಲ್ ಮ್ಯಾಚ್ ನಡೆದು, ಪುಠಾರಿಗಳು ಒಂದೇ ಗೋಲಿಂದ ಸೋತರಲ್ಲಾ, ಎಲ್ಲರೂ ಧಾಂಡಿಗರನ್ನು ಹೊಗಳಿದರಲ್ಲಾ, ಪೇಪರುಗಳಲ್ಲಿ.. ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು, ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ತಿದಾರನೆ—ಪುಠಾರಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು. ಪಾಪ, ಅಂತಹ ವೀರ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳನ್ನು ಅದೃಷ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಅಂತ ಧಾಂಡಿಗರು ಕಾಲುಬೀಸಿ ಒದ್ದಾಗ, ಹಾಳು ಚೆಂಡು ಒಂದು ರೀತಿ ಹಾರುವುದು, ಪುಠಾರಿಗಳು ಒದ್ದಾಗ, ಅದೇ ಚೆಂಡು ತೆವಳುವುದು, ಇವೆಲ್ಲ ಅದೃಷ್ಟ ಅಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತೇನು? ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ತೋಳ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಆಳಿಗೊಂದು ಕಲ್ಲು ಬೀರುವುದೆ? ಬಾತ್ತಿದಾರರಿಗೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವೆನಿಸುವುದೆ?

ನನ್ನನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ, ಕ್ರೀಡಾರಂಗದ ಬಾತ್ತಿದಾರರೆಲ್ಲ ಒಂದು ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಗೆದ್ದ ಟೀಮಿಗೆ ಗೆಲುವಿನ ಆನಂದವೊಂದೇ ಸಾಕು. ಸೋತ ಟೀಮನ್ನು ಹುರುಪುಗೊಳಿಸುವುದೇ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಬೇಕು ಇದು, ದೀನ ದಲಿತರ ಯುಗ; ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರು ಹೇಳುವಹಾಗೆ ಇದು “ಕೆಳಗಿನ ನಾಯಿಯ ಕಾಲ” ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜನ ಏಕೆ ಪಾಸಾದರು, ಅಂತ ಯಾರಾದರೂ, ಉಪವಾಸದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೂಡುತ್ತಾರೆಯೆ? ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ? ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಜನ ಸೋತರು, ಅಂತ ತಾನೆ, ಜನನಾಯಕರು ಹಾಹಾಕಾರವೆಬ್ಬಿಸಿ, ಸೋತವರನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೂಗುವುದು?

ಅಂತೆಯೇ, ಕ್ರೀಡಾಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲೂ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನಂತೂ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಆರು ವರದಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ—ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಹೊಸ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗಂತೂ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ....ಏಕೆಂದರೆ, ಜನತೆಯ ಹೃದಯ, ಕವಿಕರ ಸಹತಾಪಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ....

೧. ಹೆಚ್ಚು ಗೋಲುಗಳಿಂದ ಸೋತ ಟೀಮನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮ ಆಟಗಾರರೆಂದು ಹೊಗಳತಕ್ಕದ್ದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: “ಈ ಸಂಜೆ ಸುದಾಮ ಟೀಮಿನವರು ೨೫೪ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕ್ರೀಡಾವಿಚಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದವ

ರೆಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ರಷ್ಯಾದೇಶದ ಡೈನಮೋಗಳೆಂದೇ ತಪ್ಪುತಿಳಿದರು. ಆಟದ ಕಾಲದ ಬಹು ಭಾಗ, ಅವರು ಫೀಲ್ಡಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ರಭಸದಿಂದ ಓಡಾಡಿ, ಜೆಂಡಿನ ಹಿಂದೆಯೇ ಹಸಿದ ಬೇಟಿನಾಯಿಗಳಂತೆ, ಕಾಲು ಬೀಸುತ್ತ ಪರದಾಡಿದರು. ಯಾವ ನಿಯಮ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೂ ಒಳಗಾಗದ ಅವರ ಆಟದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಂಪೈರು ಸಮೇತ ವ್ರೇಕ್ಷಕರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಚ್ಚಿಬೆರಗಾದರು ಸುದಾಮನೊಬ್ಬನ ಪಶಕ್ಕೆ ಜೆಂಡು ಸಿಕ್ಕರಾಯಿತು, ಎಂಥ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯ ಎಲ್ಲರ ಮುಖದಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ೧೧ ಗೋಲು ತಮಗೆ ಆಗಲೇ ಆಗಿದೆ, ಎಂಬ ಅರಿವು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಟ ಮುಗಿದ ಸೂಚನೆಗಾಗಿ ಅಂಪೈರ್‌ರವರು ಸುದಾಮರ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಕೆವಿ ಹತ್ತಿರ ಶಿಲ್ಪಿ ಊದಿದಾಗಲೇ, ತಾವು ಸೋತ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದದ್ದು.

೨. ಫೈನಲ್ಸ್‌ಮ್ಯಾಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ಟೀಮಂತೂ, ಅರ್ಹಜಯ ಪಡೆಯಲೇ ಕೂಡದು. ಉದಾಹರಣೆ : “ಸೈಂಥವ ಟೀಮಿನವರು ಈ ಟೂರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಕಪ್ಪನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು, ನಿಜ ಆದರೆ, ಅದು ಅರ್ಹ ವಿಜಯವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎದುರಾಳಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೊಂಚ ಬಿರುಸಿನಾಟವಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ, ಆಟದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ, ಸೈಂಥವ ಟೀಮಿನ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗುಲಿ ಅವರನ್ನು ಆಟದ ಬಯಲಾಚೆ ಸಾಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೋಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಕಾಲುಬೀಸಿ ಒದೆ ಬೀರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೊಂದರಿಂದಲೇ, ಅವರು ಗೆದ್ದದ್ದು....ತಲೆಯನ್ನು ಜೆಂಡಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಸೈಂಥವನೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ.. ಫುಲ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ಆಗಿದ್ದ ನಾಮಸೇನ್ ಆದರೂ, ತಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.. ಏಕೆಂದರೆ, ಆತನ ಬಟ್ಟತಲೆಯ ಬುರುಡೆ ಬಹಳ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿತ್ತು.

೩. ಸೋತ ಟೀಮಿನ ಗೋಲ್‌ಕೀಪರನ್ನು ಆತಿಯಾಗಿ ಹೊಗಳಲೇಬೇಕು. ಇದು ಬಾಕ್ಸಿ ಧರ್ಮ ಉದಾಹರಣೆ : ಕ್ಷಯಾಸ್ಪತ್ರಿ ಟೀಮಿನ ಗೋಲ್‌ಕೀಪರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಆತ ಅಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ಡಜನ್ ಗೋಲುಗಳಾದರೂ ಆಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಖಂಡಿತ. ನಿಂತ ನಿಲುವಿನಲ್ಲೇ ಆತ ಎರಡು ಮೂರುಸಲ ಜೆಂಡನ್ನು ತಡೆದ. ಅಸ್ಪತ್ರಿಯವರಿಗಾದ ೧೨ ಗೋಲುಗಳ ವೈಕಿ, ಆತನ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದಾದುವು ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದ್ದು ಕೇವಲ ಮೂರು. ಉಳಿದವನ್ನೆಲ್ಲ ತಡೆಯಲು ಆತ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಕೈನೀಡಿದ್ದ. ಕೊನೆಯ ೨ ಗೋಲುಗಳಂತೂ, ಆತ ನಿಶ್ಚಿಣನಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ, ಎದುರಾಳಿಗಳು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೊಡೆದದ್ದು! ಆತ ಆಟದ ಬಯಲಿಂದ ಹೊರಟು, ಜನಸಂದಣಿಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ತೂರಿದಾಗ, ಅನೇಕರು, “ಪಾಪ, ಪಾಪ” ಎಂಬ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದದ್ದು ತುಂಬಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವೂ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯೂ ಆಗಿತ್ತು.

೪. ಸೋತ ಟೀಮಿನ ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣ, ಗಾಳಿ, ನೆಲ....ತಪ್ಪಿದರೆ, ಅಂವೈರ್ ಮಹಾಶಯ; ಹೀಗೆಂದು ವಾದಿಸಿ ಸಾಧಿಸುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಜನಪ್ರಿಯ ಬಾತ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣ....“ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ತಮ್ಮಕಡೆ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದು, ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ತಮ್ಮಕಡೆ ಬಿರುಸಾಗಿ ಬೀಸಿತು, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಜೆಂಡು ತಮ್ಮ ಗೋಲಿನೊಳಕ್ಕೆ ತೂರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದದ್ದು”, ಎಂದು ಸೋತ ಟೀಮಿನ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಹೇಳಿಕೆ ಇತ್ತುದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲೇಬೇಕು ವೇಶರಿನವರು. ನೆಲವೂ ಹಾಗೆಯೇ....ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ, ಸೋತ ಟೀಮಿನ ಗೋಲಿನ ಕಡೆಗೇ ವಾಲಿತ್ತು, ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮತ್ತೆ ಅವರಕಡೆ ಇಳಿಜಾರಿತು, ಎಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಗಾಳಿಮೇಲೆ, ನೆಲದಮೇಲೆ ತಪ್ಪುಹೊರಿಸಿದಮೇಲೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸೋತ ಟೀಮಿನಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಅಂವೈರನ್ನೂ ದೂಷಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ....ಆಗ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಬಾತ್ತೀ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವೀಣ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

೫. ಸೋತ ಟೀಮಿನಮೇಲೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕನಿಕರ ಹುಟ್ಟಿಸಲು, ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಾಯವನ್ನೂ ಬಾತ್ತಿದಾರ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಆ ಟೀಮಿನ ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಆಟದ ದಿನ ಆಟಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಹಲವು ಘಟನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಉದಹರಿಸಬಹುದು. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್‌ರವರು ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತರಿಸಿ ಕುಡಿದಾಗ, ಬಿಸ್ಕಿಟ್ ಒಂದು ಹಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ರೈಟ್‌ಹೆಟ್‌ರವರ ಕಾಲಿಗೆ ಆ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಚೀಳು ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಫುಲ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ಬೆನ್ನುನ್ನು ಯಾರೋ ಸಾಲಗಾರರು ಹತ್ತಿದ್ದರು. ಲೆಫ್ಟ್ ಹೆಟ್‌ನ್ನು ಟೀಮಿನಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಬಿಡೋಣ ಅಂತ ಸಂಚುಮಾಡಿದ್ದರು. ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್‌ವರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಉಬ್ಬರ ಗೋಳ್‌ಕೀಪರಿಗೆ ಏನೋ ಗೋಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಟ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ವರದಿಮಾಡಿದರೆ, ವಾಚಕರು ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ಎನ್ನದೆ ಇರಲಾರರು. ಗೆದ್ದ ಟೀಮಿನಮೇಲೆ ರೇಗದೆ ಇರಲಾರರು.

೬. ಕಡೆಯದಾಗಿ, ಸೋತ ಟೀಮಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವಾಗ, ಬಾತ್ತಿದಾರ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವೇಬೇಕು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮುಂದೆ, ಆ ಟೀಮಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ ಇದ್ದೇ ಇದೆ, ಎಂಬ ಭರವಸೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾಗಬಹುದಾದ, ಇತರ ಅನೇಕ ಟೂರ್ನಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಟೀಮು ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸೋಲನ್ನು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಪಡೆಯಲಿದೆ ಎಂದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ಆ ಟೀಮಿನ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಒಂದು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿರುವರೆಂದೂ ಹೇಳಿ, ವರದಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡಲೇಬೇಕು—

— ಪಾರ್ಥ.

“ಟಿ.ಟಿ.ಕೆ.”....ಗೆ

ಬಿನ್ನಹಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲವಯ್ಯಾ,
ಅನಂತ ಅಪರೂಪ ಆಸೆಗಳು ಇರಲಾಗಿ.

ಟೀಯ ಹೀರುವ ಮೋಹ, ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವ ಮೋಹ
ರಸಿಕ ಭ್ರಾತರ ಕೂಡ ಸಿನಿಮಾ ಮೋಹ
ಸಿಹಿ ಮೋಹ ಧನ ಮೋಹ ಸಿಮೆಂಟು ಚೀಲದ ಮೋಹ
ಹಸಿವಾರಿ ಒಂದು ದಿನ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬಾ ಮೋಹ.

ಹಣ್ಣುನುಣ್ಣುವ ಮೋಹ, ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೋಹ
ಇನ್ನು ಬೀಡಿಗೆ ಒಂದು ಕಡ್ಡಿ ಮೋಹ
ತನ್ನ ನಂಟರ ನೋಡೆ ರೈಲು ಪಯಣದ ಮೋಹ
ಅನ್ಯ ಊರಿಗೆ ಬರೆಯೆ ಕಾರ್ಡ್ ಮೋಹ.

(ಆದರೆ, ನಿನಗೋ)

ಇಷ್ಟು ಚಾಚಿದರೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಚಾಚೆಂಬಾಸೆ
ಅಷ್ಟು ಚಾಚಿದರು ಮತ್ತಷ್ಟು ರಾಸೆ
“ಕಷ್ಟ”ಮಾಡಿಸುವಾಸೆ, ಕಡು ಸುಖವ ಕೊಡುವಾಸೆ- -
ನಷ್ಟಭಾಗ್ಯದವನಾದೆ! ಟೀಟೀಕೆ ಕೇಳೋ!

— 0 —

ಓಬೀರಾಯನ ಕೊಡು ಗೈ

ಗದ್ದಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದವನಾತನೆ,

ಓಬೀರಾಯನ ಅಕ್ಕನ ತಮ್ಮ,

ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದಲಿ.

ವೆದ್ದಂಭಟ್ಟನೆ ಪಟ್ಟದ ತಿಷ್ಯ

ಉದ್ದನೆ ನಾಮದ ವೆದ್ದಂಭಟ್ಟ

ಮುದ್ದೆಯ ಮೆದುಳಿನ ವೆದ್ದಂಭಟ್ಟ.

ರಾಯನ ಮಾತಿಗೆ ಎರಡೇ ಇಲ್ಲ

ರಾಯನ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಎರಡೇ ಇಲ್ಲ,

ಕಾಗೆಯೆ ಹಂಸ, ರಾತ್ರಿಯೆ ಹಗಲು,

ಗೂಗೆಯೆ ಕೋಗಿಲೆ, ರಾಜಾಜ್ಞೆ!

ಓಬೀರಾಯಗೆ ಕೊಡುಗೈ ಬಹಳ

ಕೋ ಕೋ ಎನುತನು ದಿನವೆಲ್ಲ

ಕನಕದ ಕಡಗ, ಕಡಲೆ ಬೆಲ್ಲ

ಬೆಳ್ಳಿಯ ಒನಕೆ ಕವಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ

ಮೂಢೆ ಮೂರ್ಖ ಶೂಂಠನು ಪಂಡಿತ

ಪಾದಕೆ ಗೈಯಲು ಪ್ರತಿದಿನ ಮಂಡಿತ

ಬಿರುದಿನ ಮಾಲೆ, ವಜ್ರದ ಓಲೆ,

ತರುತರ ಶಾಲುವೆ, ಕರಗತವಾಗಲೆ!

ಒಡತನ ಕಿರಿತನ ಕಂಡರೆ ರಾಯಗೆ

ಕನಿಕರ ಉಕ್ಕಿ ಕಂಬನಿ ಬೇಗನೆ

ಹೀಗೂ ಉಂಟೆ, ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ

ಬಾರೋ, ಕೊಳ್ಳೋ, ಎಂಬನುತಾಪ!

ಓಬೀರಾಯನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬದಿ

ಜನತೆಯ ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಪಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ

ಬಿರುದೂ ಬಿಂಕ ಬಾವಲಿ ನೌಕರಿ

ಅವಗೂ ಇವಗೂ ಮಂಕರಿ ಮಂಕರಿ!

ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರು ಮುನ್ನೂ ರೊಂದು
ಸಚಿವರಿಗಂತು ಸಾವಿರ ದುಂದು
ಭಿಕ್ಷುಗರೆಲ್ಲರು ಭಕ್ಷಿಗಳಾದರು
ಸಂದು ಸಂದಿಗೂ ಸರ್‌ದೇಸಾಯರು

ಹಿಗ್ಗಿಗು ತಗ್ಗಿಗು ಹೊಸ ಹೊಸ ಹೆಗ್ಗಡೆ
ದಿಣ್ಣೆ ದಿಣ್ಣೆಗು ದಣ್ಣಾಯಕರು !

ಪೋಲಿಗಳೆಲ್ಲರು ಪೋಲಿಸೈಜಿ
ಗೋಲೀ ಆಡೋ ಧಾಂಡಿಗರೆಲ್ಲರು
ಗೇಲಿಗೆ ಗುರಿ ಆ ನಾಲಾಯಕ್ಕರು
ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲರು ರಾಜನ ಕರುಣದಿ
ಗಲ್ಲಿಗೆ ವಿಧಿಸೋ ಜಡ್ಡಿಗಳಾದರು,
ಎರುವನೊಬ್ಬನು ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲ !

ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕೊತ್ತವಾಲರು
ಕುತ್ತಿಗೆ ವರೆಗೂ ಸಂಬಳ ತಿಂದ
ಸತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದೇ ಮೆರೆದರು ದೇಶದಿ
ಪತ್ತೆಗೆ ಕಳ್ಳರು ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ತಾನೆ ?

ಸೇರು ಸೇರಿನ ಭಂಗಾರವನೆ
ಹೇರುತ ಮೆರೆದರು ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ
ಮೇರು ಪರ್ವತ ಮೀರಿದ ಎತ್ತರ
ವಾಸದ ಮನೆಗಳು ಪತ್ತನ ತುಂಬ
ಎಲ್ಲರು ಒಡೆಯರು, ಆಳೇ ಇಲ್ಲ
ಎಲ್ಲಕು ರೇಶಿಮೆ, ಗೋಣಿಯೆ ಇಲ್ಲ
ನುಣುಪೇ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಒರಟೇ ಇಲ್ಲ
ಹೊಳವೇ ಎಲ್ಲೆಡೆ, ಕೊಳಕೇ ಇಲ್ಲ
ಬೇಸರವಾಯಿತು ಜನಗಳಿಗೆ
ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದಲಿ
ಋದ್ಧನೆ ನಾಮದ ವೆದ್ದಂಭಟ್ಟನ
ಉದ್ಧದ್ದ ಮಾತಲಿ ಬೈದರು ಎಲ್ಲ

ನನಗೂ ಬಿರುದೂ ! ಅವಗೂ ಬಿರುದೆ ?
ನಾನೂ ಮಂತ್ರಿ ! ಅವನೂ ಮಂತ್ರಿಯೆ ?
ನನಗೂ ಸರಿಗೆ, ಅವಳಿಗು ಸರಿಗೆ ?
ಕೂಡದು ಎಂದರು ದ್ವೇಷದಿ ಜನರು.

ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಿಂ ಕೆಳಗಡೆ ಇಳಿಯುತ
ಮಕ್ಕಳು--ಮಣ್ಣು ಲ್ಲಾಡಿರು!
ತಣ್ಣೀರಲ್ಲೇ ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿ
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಂತಸ ತುಂಬಿದರು.

ಪಕ್ಕದ ಮನೆಗೆ ಕನ್ನವ ಕೊರೆದು
ಚಿನ್ನವ ಹೂತರು ನೆಲದಲ್ಲಿ!
ಅವನಿಂ ನನಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತಧಿಕ
ಸಂಪತ್ತೆಂದರು, ಹೆಮ್ಮೆಯಲಿ
ಸತ್ತಿಗೆ ಬಿಸುಟು ಕೊತ್ತವಾಲರು
ಬಿಸಿಲಲಿ ಬೆವರುವ ಸುವವನು ಉಂಡರು
ದುಡಿದೇ ತಿನ್ನುವ ದುಗುಡವೆ ಚೆನ್ನ
ಬಿಡದೇ ತಿನ್ನುವ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಿಂತ!
ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿಗೆ ಮೊಸರು
ಬಲುರುಚಿಯಲ್ಲವೆ, ಪೆದ್ದಂಭಟ್ಟಾ!

ಕೋ, ಕೋ, ಎಂದರೆ ಕೈಯ್ಯನು ನೀಡದೆ
ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಮೆದುಳನು ತೀಡಿ,
ಬೆವರನು ಸುರಿಸಿ, ಭೇದವ ಕಲ್ಪಿಸಿ,
ಮೇಲು ಕೀಳು ಬಡವನು ಬಲ್ಲಿದ
ಗ್ರೀಡುಗಳಿಂದಲೇ ಸುಖವನು ಕಂಡು
ಹಾಯಾಗಿದ್ದರು, ದೇಶದಲಿ
ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದಲಿ.

—ಪೂರ್ಣ ಬೋಧಾಚಾರ್.

ನೂರು ಕೋಟಿ ಯೋಚನೆ

ನಿಮ್ಮ ಇನ್ನೊಂದ್ ಉರುಕೋ ಒತ್ತೆ
ಇರೋದು ಸಾಯೋದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ--
ಆದ್ರೂ ಮನ್ಸನ್ ಮನಸಿನ್ ಯೋಚ್ನೆ
ನೂರ್ ಕೋಟೀಗೇನ್ ಕಡಿಮಿಲ್ಲ!

(ಕುರಾಲ್‌ನಿಂದ)

—ಅಳ್ವೀ ಗಮಾರ್.

ಸೀನ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಾಡುಗಳು

ಕವಿ ಮಿತ್ರ ಸೀನಿ, ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಕರೆದರೆಂದು ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದ. ಸೀನಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಗೀಳು. ಆ ಕಡೆ ತುಳು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನೋಗಸಾಗಿ ಹಾಡುವ ಹಳ್ಳಿಗರಿದ್ದಾರಂತೆ. “ಏನಯ್ಯ ಎಷ್ಟು ಹಾಡು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. “ಇಗೋ, ಹೇಳಿ ನೀ ಹಾಡಿನ ಸಮಾಚಾರ” — ಎಂದು ತೊಡಗಿದ ಸೀನಿ.

“ಕಡಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮನೆ. ‘ಮರಳಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ’ಯ ನಾಡು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಕಾಫಿ ಮುಗಿಸಿ, ಬೀಚಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಬಂದೆವು. ತುಳು ಭಾಷೆಯ ‘ಪಾಡ್ಡನ’ಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ತನಿಯನಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಮಾತ್ರ ಬಿಡುವು. ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗೇರುಪಪ್ಪು, ಬೆಲ್ಲ, ತಿನ್ನುತ್ತಾ ತನಿಯನ ಆಗಮನವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಧಬ್ ಧಬ್ ಎಂಬ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ. ಸಾಮಾನುಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾದ ಸದ್ದು, ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳ ಗೋಳಾಟದ ಧ್ವನಿ, ಮಕ್ಕಳ ಚೀರಾಟ ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬಂದವು. ರಾತ್ರಿಯ ಆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಕಟ್ಟಿತು. “ನಮ್ಮ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮು ನೆಗೆದು ಬಿತ್ತು” — ಎಂದು ನಕ್ಕರು ಸ್ನೇಹಿತರು. “ಏನದು ಕೇಳಿಸ್ತಾ ಇರೋದು?” ಎಂದು ಬೆರಗಾಗಿ ಕೇಳಿದೆ.

“ಬೇರೇನಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಂದಿದೀರೆ ಅಂತ ನೋಗಸಾಗಿ ‘ಪಾಡ್ಡನ’ ಹಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ತನಿಯ ನಾಲ್ಕು ಗ್ಲಾಸು ಪೆಟ್ರೋಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟದಾನೆ. ಪಾಪ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೋಳು.”

“ಏನು ? ಪೆಟ್ರೋಲು....!” ಎಂದು ಮಿಕ್ಕಿ ಮಿಕ್ಕಿ ನೋಡಿದೆ.

“ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಯುಗ ಅಂತಲೆ? ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪೆಟ್ರೋಲು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬೇಕೆಂದಲ್ಲಿ ಸಿಗ್ತಾ ಬಂದಿರೋದರಿಂದಲೇ ‘ಪಾಡ್ಡನದ’ ಕಲೆ ಉರ್ಜಿತವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಅದು ಸಿಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ — ಆವಾಗ ತನಿಯನ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಯೇ ಹೊರಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.”

“ನೀವೇಕೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ?”

“ಹಳ್ಳಿಯ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಇಸೇನೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡೋದು ನಿಮ್ಮಂಥವರು?”
—ಎಂದು ಲೇವಡಿ ಮಾಡಿದರು ಮಿತ್ರರು.

“ಸದ್ಯ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಅವಸ್ಥೆ ಏನು ಅಂತ ನೋಡಿಬರೋಣ ಬನ್ನಿ”—ಎಂದೆ”
ಉದ್ದೇಶಿಸಿದರು.

“ಅಯ್ಯೋ ಈ ಅವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಿದ್ದೇ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈವಾಗ?
ಅನಾಕುತವೇನೂ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಲ್ಕು ಹೇರುತ್ತಾನೆ. ಗರ
ಹಿಡಿದವನ ಹಾಗೆ ಐಸರಿಗೆ ಆಕೆ ಬೇಯಿಸಿಟ್ಟ ಸೇರಕ್ಕೆಯ ಬೋನವನ್ನ ಬಕಾಸುನ
ಹಾಗೆ ತಾನೇ ಮುಕ್ಕ ಮುಸುಕೆಳೆದುಕೊಂಡು ಮಲಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ, ಅಷ್ಟೆ ”

“ಅಷ್ಟೆ!!!”

“ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಅಂತೂ ನೆಗೆದುಬಿತ್ತು. ಮಲಗೋಣ”—ಎಂದರು ಸ್ನೇಹಿತರು.

“—ಇಗೋ, ನಾನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಒಂದು ಹಾಡು ಇದು. ಇನ್ನೊಂದು
ಹೇಳಿಬಿಡಲೆ?”—ಎಂದ ಸೀನಿ. “ಹೂಂ, ಹೇಳು”—ಎಂದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಡು ಅಂಥಾದ್ದೇ. ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಟೌನಿನಲ್ಲಿ.
ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮನೆ ಇದ್ದ ಜಾಗ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ತರದ್ದು. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ
ತುಂಬ ಜನ ಹಾಗೂ ವಾಹನ ಸಂಚಾರವಿರುವ ರಸ್ತೆ. ಹಿಂದುಗಡೆ ಕೆಲವು ಎಕರೆ
ಗಳಷ್ಟು ಗುಡ್ಡಕಾಡು ಮನೆಯ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ಎರಡೂ ದೃಷ್ಟಿ
ಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹರಟು
ತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗುಡ್ಡದ ಕಡೆಗೆ ಕೈಮಾಡಿ “ನೋಡಿ” ಎಂದರು.
ನಾಲಕ್ಕಾರು ಪಡೆ ಹುಡುಗರು ಷರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಮರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾಟ್ಸ
ಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ನೇಹಿತರೆಂದರು—“ಈ ಕಡೆ ಈ ಟ್ರಾಫಿಕ್, ಆ ಕಡೆ
ಆ ಟ್ರಾಫಿಕ್” ವಿವರಣೆ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಾಬಿನ ವಾಸನೆ ಘಂ ಎಂದು ಮೂಗಿಗೆ
ಬಡಿದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿತು. “ಗುಡ್ಡದಾಚೆಗೆ elite of the town
ಬೇಕಾದರೂ ಇದಾರೆ ಎಂದರು”. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುಂಭಾಗದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್
ವ್ಯಾನೊಂದು ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಖಾಕಿ ಚಡ್ಡಿಗಳು ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ಹೊರಬಿದ್ದು
ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೂ ಚದರಿದವು. ನಿಂತ ಮೇಲೆಯೂ ವ್ಯಾನ್ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಹಾರ್ನ್
ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. “ಯಾಕದು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ಇಲಿ ಹಿಡಿಯಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಬೆಕ್ಕು ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇಲಿ ಹಿಡಿಯಲು
ಬರುವ ಸಮಾಚಾರ” ಎಂದರು ಸ್ನೇಹಿತರು. ಅವರ ಮಾತಿನ ರೀತಿಯೇ ಹಾಗೆ!
—ಎಂದ ಸೀನಿ.

“ಅದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಲ್ಲ”—ಎಂದೆ

“ಇದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಡು”—ಎಂದ ಸೀನಿ.

“ಸಾಕು ಬಿಡು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಡಂತಾರೆಯೆ? ಹಾಡು ಅನ್ನು!”

“ಅದರಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟೋದು ಹಾಡು”—ಅಂದ ಸೀನಿ.

ಎಷ್ಟಾದರೂ ಆತ ಕವಿ. ನಾನೇನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ!

—ರಾಮಿ.

— 0 —

ರಷ್ಯ ಜ್ವರ ಬಂದಿದೆ ಅಂತ ಕೆಂಪು ಥರ್ಮಾಮೀಟರ್‌ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ!

ನಯೆ ಮೋಸ!

ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪೋಸ್ಟ್‌ಕಾರ್ಡಿಗೆ ಐದು ನಯೆಪೈಸೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನಮ್ಮೂರಿನ ನಾಯಿಂದರೂ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಖಾಲಿ ಮುಖಕ್ಕೂರಕ್ಕೆ ಹದಿನೈದು ನಯೆಪೈಸೆ ಎಂದು ನಿಗದುಮಾಡಿದರಲ್ಲವೆ? ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾಗರಿಕರಾದ ನಾವು ಖಮರ್ಶಿಮಾಡಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕನೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಡವೆ?—ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಕೇವಲ ಎರಡೂಮುಕ್ಕಾಳಾಣೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು ಅನ್ನಿ, ನಾವು ಸುಖವಾಗಿ ಮುಖಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ್‌ಕಾರ್ಡನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು! ಈಗ ಆಪ್ತೇ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಹೊಸ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ನಯೆಪೈಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು—ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖದಮೇಲೆ ಹೊಸ ನಾಣ್ಯದಿಂದ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು! ಮಸಲ ಹದಿನೇಳೇ ನಯೆಪೈಸೆ ಇತ್ತು ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ,—ನಾವು ಕೇವಲ ಮುಖವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ! ಇದರಿಂದ ನೋಡಿ ಎಂತಹ ಅನಾಹುತ, ನಾಯಿಂದರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಫೆ! ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಲುಕ್ಸಾನು! ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಲೇಖನ ಬರೆದು ಯಾವುದಾದರೂ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಟೀಕೆಮಾಡಿದರೆ—ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ. ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅವರು ಬಜೆಟ್ ಸರಿತೂಗಿಸಬೇಕಲ್ಲವೆ?

ಮೊನ್ನೆ ಪೇಪರಿಸಲ್ಲಿ ಗುನ್ನರ್ ಜಾರಿಂಗ್, ಯು. ನೋಗೆ ಕಾಶ್ಮೀರದ ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದೂ—ರೈಲು, ಒಸ್ಸೆ, ಜಟ್ಟಾಪರವರು ವಿನಯವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ—ಹಾಗೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸಚಿವರುಗಳು ಪ್ರಮಾಣವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸುದ್ದಿ—ಮುಂತಾದವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ವಾಪುಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಜಾಹಿರಾತು ಇದ್ದಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಿದಿರ?—ಅದೇ ದಿವಸವೇ ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಸುಹ್ರಾವರ್ದಿ ಯವರ ಅಣಕು ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ನಡೆದಿದ್ದು!—ಏನು ಈ ಅಸಂಬದ್ಧ ವಾದಸರಣಿ, ಯೋಜನಾ ಮಂತ್ರಿಯ ಭಾಷಣದಂತೆ ಅನ್ನುವಿರ! ಇರಲಿ... .. ಹಣದ ವಿಷಯವೇ ಅಲ್ಲವೇ. ಎಲ್ಲವೂ! ಜಾಹಿರಾತು ಎಂದನಲ್ಲ, ನೋಡಿ—ಮೊದಲನೆಯದು : “ಮಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಸೊಗಸಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಉಪಾಯ.... .. ಒಂದು ಲಕ್ಶೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ....ಕೇವಲ 50 ನಯೆಪೈಸೆಗಳನ್ನು ಇಂದೇ ಕಳಿಸಿ ಆನಂದಪಡಿರಿ!

...ವಿಳಂಬವಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು".
 ಎರಡನೆಯದು : "ತಿಗಣೆಯನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?..... ಇಂದೇ ಬರೆಯಿರಿ.
 ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ೮ ಹೆಸರಿನ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯ
 ಡಾಕ್ಟರು ಕಳಿಸಿಕೊಡುವರು. ಕೇವಲ 50 ನಯೆಪೈಸೆಗಳನ್ನು ಸಿ ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾಗಿ"
 ಎಂದು ಒಂದು ಭಾರಿ ತಿಗಣೆಯ ಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ತೌರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಹಲವರು ಬಡಕಲು ತಿಗಣೆಗಳನ್ನು
 ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಳು ! ಅವು
 ಅವಳಂತೆಯೇ ಹಿಂಸಾಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದವು ! ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮನೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಮಸಿ ಇಲ್ಲದೆ, ತೌರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಆಕೆಗೆ, ನಾನು ಸುಖವಾಗಿರುವ ನಿಮಿತ್ತ ಇನ್ನೂ
 ನಾಲ್ಕುದಿನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಏನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯ
 ವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಜಾಹಿರಾತು
 ಗಳೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು ! ತಕ್ಷಣ ಒಂದುನೂರು ನಯೆಪೈಸೆಗಳನ್ನು
 ಆ ಜಲಂದರ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಲಹೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತೆ.
 15 ದಿವಸದಮೇಲೆ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಒಂದು ಕವರು ತಂದು ಬಿಸಾಕಿ ಹೋದ.
 ಅದೇ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಮನೆಯಾಕೆ ತೌರಿನಿಂದ ಹಂಸಗಮನೆಯಾಗಿ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟಳು—
 'ಯಾವುದೂ ಅಂದ್ರೆ, ಕವರು, ಸೀತಾರಾಮು ಬರೆದಿದಾನೇನು'—ಅಂತ ! 'ಸೀತೆಯೂ
 ಅಲ್ಲ, ರಾಮನೂ ಅಲ್ಲ. ಹೆಡ್‌ಗುಮಾಸ್ಟೆ ಹನುಮಂತನದು ! ಲೀವ್‌ರಿಪೋರ್ಟ್
 ಕಳಿಸಿದಾನೆ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ—ಮಾಮೂಲು. ಹೆಂಡತೀಗೆ ಉಬ್ಬಸವಂತೆ' ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು
 ಒಂದು ಸಣ್ಣಬುರಡೆ—ನಯೆಪೈಸೆ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ! ಅವಳು ಗಂಟು ಬಿಚ್ಚಿ ಎರಡು
 ಕೋಡುಬಳೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಲಿಟ್ಟು, ಇದನ್ನು ತಿಂದು ಎರಡು ಕೊಡ ನೀರು ಸೇದಿ
 ಹಂಡೆಗೆ ಹಾಕಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟಳು ಪಕ್ಕದಮನೇಗೆ ! ನಾನು ಆ ಎರಡು
 ಕೋಡುಬಳೆಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಮೊಳಿಗೆ ತಗಲುವಾಕಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಗೋಡೆಮೇಲೆ
 "ರಾತ್ರಿ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ರೆಡ್ ಅಂಡ್ ಬ್ಲೂ ವೆನ್ಸ್‌ಲಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ರೂಮಿಗೆ
 ಹೋಗಿ ಲಕ್ಕೋಟಿಯನ್ನೊಡದೆ—ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಗೊತ್ತಿ?—ಒಂದು ಕಾಗದ,
 ಮೂರುಕಾಸಿನಗಲದ ಸ್ಲೇಟಿನ ಚೂರುಗಳು ಎರಡು ! ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿಯ ಹಣ
 ವಿಜ್ಞಾನಿ ಈ ರೀತಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದ : 1. ಮಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಸೊಗಸಾಗಿ
 ಬರೆಯುವ ಉಪಾಯ? — ಪೆನ್ಸಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು. 2 ತಿಗಣೆಗಳನ್ನು
 ಸಾಯಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? — ಈ ಕೂಡ ಕಳಿಸಿರುವ ಎರಡು ಸ್ಲೇಟಿನ ಚೂರುಗಳ ಪೈಕಿ
 ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಡಗೈಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ಅನಂತರ ತಿಗಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು
 ಅದರ ಮೇಲಿಡಿ, ಅದರಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಲೇಟಿನ ಚೂರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಚನ್ನಾಗಿ
 ಒತ್ತಿ. ತಿಗಣೆಯು ಸಾಯುವುದು !!.... 'ಅಯ್ಯೋ ! ನೂರು ನಯೆಪೈಸೆಗೆ

ಮಾಡಿದನಲ್ಲಾ! ಇಷ್ಟೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ನಯೆಪೈಸೇನೇ ಸಾಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲ! —ಎಂದು ನಾನು ಕೈಯಿ, ಜೇಬು ಕಿವಿಚಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಗೃಹಣಿ ಮಂದಹಾಸ ಬೀರುತ್ತ “ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೆ....ಇಂಗು ತಿಂದ ಕಪಿ ಹಾಗೆ ವದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ” ಎಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಬಳುಕುತ್ತಾ ನಡೆದಳು!

ನಾನು ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಆ ಅಣುಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಲಕ್ಕೋಟಿ ಸಮೇತ ಒಂದು ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಹೂತು ಮಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದೆ. ಆ ಕೈಕಚ್ಚಿದ ಕಾವಿನಲ್ಲೇ ಆ ಕಂಪನಿಯ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಬರೆದೆ: ‘100 ನಯೆಪೈಸೆ ವಾಪಸು ಕಳಿಸಿದರೆ ಸಮ! ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮಮೇಲೆ ! ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಹೂಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಜವಾಬು ಬಂತು ಗೊತ್ತೆ? ‘ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ (ಎಲ್ಲೋ?) ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ನೂರು ನಯೆಪೈಸೆಯಲ್ಲಿ 50 ನಯೆಪೈಸೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, 30 ನಯೆಪೈಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, 10 ನಯೆಪೈಸೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲ್ಟಿಗೂ, ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೇನೆ. ನೀವು ಅಷ್ಟನ್ನೂ ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಲು ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ! ನಿಮಗೆ ಮರುಜವಾಬು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು 30 ನಯೆಪೈಸೆ ಕಳಿಸಬೇಕು’ ಎಂದು ಬರೆದರು! — ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಗೆ ಬಜೆಟ್ ಸರಿತೂಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು!ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ ಗತಿ!!

— ಹಾ. ರಾ

— 0 —

|| ಬಿ. ಕೆ. ಯವರ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣವಾದ ಮೇಲೆ ಭಾಗವತರ ಗಂಟಲೇ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗಿದೆ !!

ಮಧ್ಯಂತರ ಕವಿ ಜೀವನ ವಿಚಾರ

ಧಾರವಾಡದ ಸಾಹಿತ್ಯಸಮ್ಮೇಳನ, ರಾಯಚೂರಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಸಮ್ಮೇಳನ ದಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಗುರಗೊಳಿಸಿದೆ. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತುಜನರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೌಢರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಬಿಗಿದು ನಮ್ಮ ಭಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನವ್ಯಕವಿಗಳೊಬ್ಬರ ಮಾತಿನಂತೆ I could not stand it. ಆದುದರಿಂದ I slept it.

ನಾವೀಗ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಜೀವನ ವಿಚಾರದ ಹೊಸ್ತಿಲಿನಲ್ಲಿ ಭಯಚಕಿತರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ.

ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ ಸಾವಿರಾರು ಕವಿಗಳ ಜೀವನ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಲು ಹೊರಟ ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದುದೇನು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸವಾಲುಹಾಕುವುದು ಸಹಜ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಒಂದು ಮೂವತ್ತು ಕವಿಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣುಕೆಹಾಕಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಹೇಡಿತನವಲ್ಲವೇ?

ಮಧ್ಯಂತರ ಕವಿ ಪ್ರಮುಖರನ್ನೇಕರ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: 1) ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ. 2) ಸರ್ವಜ್ಞ. 3) ಇತ್ಯಾದಿ.

ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಗಿಗಳು. ಅವರ ಭೂಗೋಳ ಜ್ಞಾನ ಅಗಡಂ ಬಗಡ ಎಂಬೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾವ ಆರೋಪವನ್ನೂ ನಾವು ಅವರಮೇಲೆ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದಾನೊಂದುದಿನ ಅವರು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೋಗಿಲೆಯೊಂದು ವಿರಹಗೀತೆ ಹಾಡುತ್ತಿತ್ತು (ನಾಲಕ್ಕಾರು ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕವಿಗಳು ಮಾಸುರದ ಕೆಳಗೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರು). ಕೋಗಿಲೆ ವೃಥಾ ಕಾಲ ಹರಣಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಿಜಗುಣರು ನೊಂದರು. ನೀನು ಶಂಭುಲಿಂಗನನ್ನು ನೆನೆ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಇದೀಗ ವಿಶ್ವಾನುಕಂಪ. ಶೋಕ ಶ್ಲೋಕತ್ವಮಾಗತಂ.

ಸರ್ವಜ್ಞ ವಿಡಂಬಕ. ಕಂಡುದನ್ನು ಕಂಡಹಾಗೆ ಹೇಳುವವ. ನಾವು ಹೇಳಬಹುದಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದಾನೆ ಅವನು ಸೆನ್ಸಿಬಲ್ ಕವಿ, ಸಿನ್ಸಿಯರ್ ಕವಿ.

ಅಂಗಳದಿ ಹೊರಸಾಗೆ ಅಂಗನೆಯು ಗುಣಿಯಾಗೆ
ತಂಗಾಳಿ ಜೊನ್ನದಿರುಳಾಗೆ ಬೇಸಗೆಯು
ಹಿಂಗದೇ ಇರಲಿ

ಇರತಹವನ ಬಗೆಗೆ ನಾವು ಹೇಳಬಹುದಾದುದೇನು? ಅವನಿಂದು ಬದುಕಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದಕ್ಷಿಣಪ್ರದೇಶವಾಗಬೇಕೆಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದ—

ಅಕ್ಕಿಯನು ಬೀಮೆಂಬ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಪಿಲ್ಲೆಂಬ
ಜೊಕ್ಕುಟದತೇಜಿ ಗುರ್ರೆಂಬ ತೆಲುಗರ
ಸೊಕ್ಕು ನೋಡೆಂದ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಕಾಳಕೂಟದ ವಿಷವು ಚೇಳು ನಂಬಿದ ಹಗೆಯು
ಹಾಳೂರ ತುರಚಿ ನಸುಗುನ್ನಿ ತಿಗುಳರ
ಮೇಳವೇ ಬೇಡ ಸರ್ವಜ್ಞ.

ಅದಿರಲಿ. ಈ ಇತ್ಯಾದಿಯೆಂಬುವನು (ಳು) ಯಾರು? ಅವನು (ಳು) ಬರೆದ ಗ್ರಂಥವಾವುದು, ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಕಾಲವಾವುದು, ಇವೊಂದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಇತ್ಯಾದಿಯ ಚಟವೊಂದನ್ನು ನಾವು ಬಲ್ಲೆವು ಅವನು (ಳು) ಬೀಡಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಚುಟ್ಟವನ್ನಾಗಲಿ ಸೇದದೆ ವ್ಯಗ್ರಿಯನ್ನೇ ಸೇದುತ್ತಿದ್ದನೆಂ(ಳಿಂ)ಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ನಮ್ಮ ಕವಿಜೀವನ ವಿಚಾರವು ಅಸಮಗ್ರವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಯಶಗಳಿಸಿರುವೆವೆಂಬ ಆತ್ಮಸಂತೋಷವಿದೆ.

1) ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ವರಕವಿಗಳಲ್ಲ, ನರಕವಿಗಳು. ಅಸಮಾನ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಭಾಚೋರರು. ಉತ್ತಮ ನಟರು. ಮನುಷ್ಯರು.

2) ಉತ್ತಮ ಕಾವ್ಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪ.

3) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಕೃತಿ ರೂಪದಲ್ಲೇ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ದೇವರಾಜ ಶಿವತತ್ತ್ವ ಚಿಂತಾಮಣಿಯನ್ನು ಓದಲೇ ಇಲ್ಲ. 'ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಲೋಭೋಪಹತಸ್ವಭಾವಃ' ಎಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶಕರನ್ನು ಕುರಿತೇ.

4) ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದುಸಲ ಕೆಟ್ಟರು. ನಂತರ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದರು.

5) ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಮಾಡುವುದು (ಅಂದರೆ ಕೃತಿಚೌರ್ಯ) ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಕೆಲಸ. ಕಾವ್ಯವಸ್ತು, ಅದರ ಗುಣ, ಮಟ್ಟ ಇವೆಲ್ಲ ಗೌಣ.

6) ಸ್ವಪ್ರಶಂಸೆ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಶಂಸೆ ಎಂದರೆ ಮಿಮರ್ಸೆ.

7) ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅಂತೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 'ಧನ್ಯೋಹಂ ಧನ್ಯೋಹಂ'. ಆದರೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬಹಳವಿದೆ. ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನುಭವಿಸಲಿರುವ ಕಾವ್ಯತಾಪ ಬಹಳವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಂತರ ಕವಿಗಳನ್ನು ಚುಡಾಯಿಸಲೆಂದೇ ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೊದ್ದುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಆ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನ ಕವಿತಾಗುಣವನ್ನೂ ಅನನ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಕಂಡು ಮುಗ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆಧುನಿಕರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗುವ ಲಕ್ಷಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಎಂದಿನಂತೆ, ಆಧುನಿಕರ ಬಗೆಗೂ ಬರೆಯಲಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರೂ ರೇಗಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾರೂ ರೇಗಬೇಕಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ರೇಗಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮೂರು ಚೆಂದವೋ ನಿಮ್ಮೂರು ಚೆಂದವೋ? ಸತ್ಯ ನಗ್ನವೇ? ಯಾರೋ ಅಂದರು ಏನಂತೆ? ವಾದಿರಾಜಗನೀಮಿಯಾ — ನಿಜವೇ? ಗಂಗಮ್ಮನವರನ್ನು ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಸಿದ್ದೇಕೆ? ನಂತರ ಇಳಿದು ಬಾ ಎಂದು ಗೋಗರೆಯಲೇಕೆ? ಜೇನಾಗುವಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲ ಅವರು ಜೇನಾದರೇ? ನಾವ್ ನೆಕ್ಕುವಾ ಎಂದು ನಾವು ಕಾದಿದ್ದೇವೆ. ಜೇನಾಗುವವರಿಗೆ ಅನ್ನಮಯಾನಂದಮಯ Complex ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜವೇ? ಹಿಮಗಿರಿಯ ಕಂದರದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಗ್ನಸೇತುವೆ ರಿವೇರಿಯಾಯ್ತೇ? ಇತ್ಯಾದಿ ಹೀಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಸವ ಸೈಗಳು ಈಗ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಿವೆ. ಪರಿಹಾರಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಲೇಖನಿ ಸಿದ್ಧವಿದೆ

ಇನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯಾಸಾ ಇಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕವಿ ಜೀವನ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯ ಗೆಳತಿಯರೆಲ್ಲಾ ಒಮ್ಮತದ ಮಾತನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನ ಮಾಲೆ ಥರೋಲಿ ಬೋರಿಂಗ್. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಆನಂದ ತುಂದಿಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರಕಾರರು ನಮ್ಮ ಈ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಆತ್ಮ ಶಂಕೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮೆಚ್ಚು. ನಿಮ್ಮ ಬೆಚ್ಚು. ನಮ್ಮ ಹುಚ್ಚು.

ಅನುಬಂಧ ೧.

ಕೊಂಡಗೂಳಿ ಕೇಶಿರಾಜ

ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನಿಗಿಂತ ಕೊಂಡಗೂಳಿ ಕೇಶಿರಾಜನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮ ಕವಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರನೇಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಭವಿಗಳ ಕತೆ ಬರೆದ. ಕೊಂ. ಕೇಶಿರಾಜ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕ. ಅವನ ಮಂತ್ರ ಮಹತ್ವದ ಕಂದ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನವರಸಗಳೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹುಡುಕೆ ದರೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕಾಯ್ತು. ಕೇಶಿರಾಜನ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ನಾಗರಪಂಚಮಾ ಉಂಡೆಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯ್ತು. ಕೇಶಿರಾಜನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟನೆಂದರೆ ಶತ್ರುಗಳು ಬೆದರಿ

ಹುತ್ತ ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇಶಿರಾಜನಿಗೆ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭಯವಾದುದರಿಂದ ಹುತ್ತ ಹತ್ತಿದವರ ತಂಟೆಗೆ ಅವನು ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹುತ್ತುಗಳ ಅಧಿಪ ಸನ್ನಗ ರಾಯನನ್ನು ಪ್ರೀಯರು ಪೂಜಿಸಲು ಆಗಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಅನುಬಂಧ ೨.

ಚಹಾ ಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಬೆಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಗ ಚಹಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ, ವಿರುಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತರ ಕಾಲನಿರ್ಣಯ, ಯೋಗ್ಯತಾ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅನೇಕರು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಮೇಲೆ ಶಾಕ್ತೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಬಿದ್ದಿತ್ತೆಂದು ಊಹಿಸಲವಕಾಶವಿದೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಕಾವ್ಯ ಚಂದ್ರನಾದರೆ, ವಿರುಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನ ಕಾವ್ಯ ಸೂರ್ಯ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಸದರಿಯವರು ಹೇಳಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಚಂಡೀಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿಸಿದುದರಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಶಾಕ್ತೀಯ ಮತ ಪ್ರಭಾವಿಕನೆಂದಾದರೆ

ಹರಿ — ಎಂದು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ಹೆಸರಿನ ಮೊದಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ರಾಘವಾಂಕನು ವೈಷ್ಣವನೆಂದು ನಾದಿಸಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ. ಕವಿಗಳ ಮತದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಮೈಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರು ಮೊನ್ನೆ ನಮಗೆ ಹೇಳಿದಾರೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ, ವಿರುಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನೇ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಕವಿಯೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಮೊದಲ ಪದ್ಯ 'ಚಂದ್ರಾನಂದ ಮೆಮಗೀಯಲಿ' ಎಂದು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ವಿರುಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನ ಮೊದಲ ಪದ್ಯ 'ಸೂರ್ಯಾನಂದ ಮೆಮಗೀಯಲಿ' ಎಂದು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.

ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಚಂಡ ಮಾರ್ತಾಂಡ. ಅವನು ಜೀವನಾಧಾರ. ಆದರೆ ಅವನು ಅನಂದದಾಯಕನಲ್ಲ. ಅಡಿಗರೂ ಕೂಡ 'ಹೊರಗೆ ರಣ ರಣ ಬಿಸಿಲು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪ್ರಿಯನೂ ಯಾವ ಪ್ರಿಯೆಗೂ 'ರಣ ರಣ ಬಿಸಿಲ ನೋಡು ಸಖೀ ಏನಾನಂದ' ಎಂದು ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಿಯನು ಪ್ರಿಯೆಗೆ "ದೇಖೋ ದೇಖೋ! ಆಸ್ ಮಾನ್ ಮೆ ಚಾಂದ್ ಚಮಕ್ ರಹಾ ಹೈ! ಏ ಚಾಂದ್! ಏಸುಹಾನೀ ರಾತ್! ಏ ತಾರೆ! ಆಹ್! ಓಹ್! ಓ ಚಂದಾ ಮೈ ತುಂಸೆ ಪ್ಯಾರ್ ಕರಲೂಂಗೀ; ಎಂದು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯೇ ಇದಾನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನದು ನವಿಲೋಪಮೆ ಪಂಡಿತನದು ಕೆಂಬೂತೋಪಮೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಹಾಲಿವುಡ್. ವಿರುಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತ ಬೊಂಬಾಯಿ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಉತ್ತಮ ಕವಿ. ವಿರುಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತ ಉತ್ತಮ ವೀರಶೈವ ಕವಿ.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಕಾವ್ಯದ ಸವಿ ಸಹೃದಯನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಮುನ್ನುಡಿ ಕಾರರೂ, ವಿನುರ್ಶಕರೂ, ಸಂಶೋಧಕರೂ ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

—ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಮರ ಪ್ರೇಮ

You meet a girl and you surrender
Though God knows why
You are hers completely and you show it
And what thanks do you get ? The gate - I know it !
— Samuel Hoffenstein.

ಕಂಡೆ ನಿನ್ನನು. ಎಲ್ಲಿ ? ಮರೆತಿಹೆ. ಸೋತೆನೇತಕೆ ? ಅರಿಯೆನು.
ಭಂಡಬಾಳಿಗೆ ಇಂದೆ ಕೊನೆ ನಾನಿನ್ನು ದುಃಖವ ಮರೆವೆನು
ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ನಿನಗೆ ಮನವನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾದೆನು ಕಾದೆನು
ಮುಂದನರಿಯದೆ ಹಿಂದನರಿಯದೆ ತಲೆ ತಿರುಕ ನಾನಾದೆವು || ೧ ||

ಮನೆಯ ನೋಡುವ ಮಠವ ತೊರೆದೆನು ಇಹವ ಪರವನು ತೊರೆದೆನು
ಜನವ ದನವನು ಬೀದಿ ಪಾದಿಯ ಬುವಿಯ ಬಾನನು ಮರೆದೆನು
ನೀನೆ ಗತಿ ನನಗೆಂದು ಬಗೆದೆನು ಉಳಿದವರ ತೆಗೆದೊಗೆದೆನು
ಬೇಡಕಣೊ ಸರಿಯಲ್ಲ ಬಿಡು ಎಂದೆಂದವರ ಮುಖಕುಗಿದೆನು || ೨ ||

ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿ ಕನ್ನೆದಿಲೆಯ ಬಣ್ಣದ ಬಾಲೆಯೆ
ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿ ಸ್ನಿಗ್ಧೆ ನಿಜಹೃದಯ ಹೃಚ್ಛಾಲೆಯೆ
ಮಂಡ್ಯ ಬೆಲ್ಲದ ಅಚ್ಚೆ ಪ್ರೇಮದ ಕೆಚ್ಚೆ ಕಾಮನ ಓಲೆಯೆ
ಗೊದ್ದನಂತಿಹ ಹುಚ್ಚೆ ನಿನ್ನನು ಬಯಸಿ ಬಂದೆನು ಬಾಲೆಯೆ || ೩ ||

ಬರಲು, ಬಾರೋ ಏನು ಸುದ್ದಿಯೊ ಬೋರೊ ಎಂದುಪಚರಿಸಿದೆ
ಒರಲಿ ಸುದ್ದಿಯ ಸುಮ್ಮನಾಗಲು ಕಾಫಿ ಬಟ್ಟಲ ಬರಿಸಿದೆ
ತರತರದ ಗಾಸಿವು ಸಿನಿಮಾ ನಟರ ರಗಳೆಯ ತರಿಸಿದೆ
ನಾ ನಗಲು ನೀ ನಕ್ಕೆ ನೀನಳೆ ನಾನು ಕಂಬನಿ ಸುರಿಸಿದೆ || ೪ ||

ಲೋಕವಿದು ಮರುಭೂಮಿ ನಾನೇಕಾಕೆ ಬೇಸರ ಮುತ್ತಿರೆ
ಯಾಕೊ ನೀನೆನ್ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿದ್ದೆ ದುಃಖವ ಹೊತ್ತರೆ
ನನ್ನೊಡನೆ ನೀನೆಷ್ಟು ಹಗುರಾದೀತು ಈ ಬಡಹೆಗಲಿಗೆ
ತಂಪೆರೆವ ತಂಗಾಳಿ ಎಂತೋ ಅಂತೆ ಸುಡು ಸುಡು ಹಗಲಿಗೆ || ೫ ||

ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕವ ಗುಣಿಸಿ ಮನದಲಿ ಹೇಳಲಾಗದೆ ನುಡಿಯಲಿ
ಬೆಲ್ಲ ಗೋಧಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಮನದಿ ಮಂಡಿಗೆ ಮಾಡಿದೆ
ಇಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವೆ ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೀ ಒಳಮನದ ಅರೆ ನೆನೆಗುದಿ
ಸೊಲ್ಲಿಡುವೆ ನಾನಾದುದಾಗಲಿ ಸಿದಿದರೀ ತಲೆ ಸಿದಿಯಲಿ

|| ೬ ||

ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆನು ಒಂದು ಅಮಾಸೆ ಮಂಗಳವಾರದಿ
ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ ರಾಹುಕಾಲದೊಳಿಟ್ಟೆ ಜೈ ಹಿಂದ್ ಎನ್ನುತ
ನಿಂದೆ ನಿನ್ನಿ ದಿರಿನಲಿ “ಕೊಂದರು ಕೊಂದುಬಿಡು ನೀನೆನ್ನನು
ಅಂದು ಶಾಂತಿಯು ಸಿಕ್ಕರದೆ ಸಾಕೊಂದನೂ ನಾ ಬಯಸೆನು”

|| ೭ ||

ಕೊಂದು ನಿನ್ನನು ಏನಮಾಡಲಿ ದೊಸೆಯಾದರೆ ತಿನ್ನಲು
ಬಂದುಬಿಡುವುದು ನಿನ್ನ ಕೊಂದರೆ ಜೈಲು ಬೇಡ ಅದೆನ್ನಲು
“ಕೊಲ್ಲದಿದ್ದೊಡೆ ಕೇಳು ಅರಗಿಣಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಸುತಿರ್ಪೆನು
ಇಲ್ಲಕೊಲು ಅದು ಇಲ್ಲಲವ್ವನು ತೋರು ನಾ ತಾರಿರ್ಪೆನು

|| ೮ ||

“ರಷ್ಯ ಚೀನವನೆಂತು ಬಯಸಿತೊ ಅಮೆರಿಕವು ಫಾರ್ಮೋಸವ
ಏಷ್ಯ ಸಿನಿಮಾ ಫ್ಯಾನು ಭಾರತ ಚಿತ್ರಗಳ ನಟ ನಟಿಯರ
ರಾಮಸೀತೆಯ ಭೀಮನಾ ರಾಕ್ಷಸರ ಹೆಣ್ಣು ಹಿಡಂಬಿಯ
ಪ್ರೇಮಿಸಿದನದೆಂತು ಅಂತೇ ನಾನು ನಿನ್ನೀ ನೇಹವ

|| ೯ ||

“ಬಯಸಿ ಕಾದೆನು ನನ್ನ ಪ್ರೇಮವನೆಂತು ಬಣ್ಣಿಸಲಪ್ಪುದು
ನನ್ನ ಬಾಳ ಸಮುದ್ರವಾರಿಯ ಒಳಗೆ ಕರಗಿದ ಉಪ್ಪುದು
ಬಾಳನೊಳಗಿನ ಒಳಗಿನೊಳಗಿನ ಸತ್ಯ ಉಳಿದುದು ಮಿಥ್ಯವು
ನನಗೆ ಬಂದೀ ಬಾಳರೋಗಕೆ ಒಂದೆ ನೀನೇ ಪಥ್ಯವು”

|| ೧೦ ||

ಅತ್ತಳರೆಚಣ, ತೆಗೆದು ಹಲ್ಲನು ಬಳಿಕ ರೋರುತ ನಕ್ಕಳು
ಸುತ್ತು ಕೋಣೆಯು ಪ್ರತಿದನಿಸುವೊಲು ಗಹಗಹಿಸಿ ತಾ ನಕ್ಕಳು
ಏಳೊ ಬೆವ್ವೇ ನಿನಗೆ ಪ್ರೇಮವೆ ಹೋಗೊ ಬೀದಿಗೆ ಎಂದಿತು
ಅವಳ ನಗು ನಾನದಕೆ ಬೆದರಿದೆ ನನ್ನ ಒಳಮನ ನೊಂದಿತು

|| ೧೧ ||

“ಓ! ಸುನೋ ಮೆರೆಯಾರ್ ! ತುಮ್ಮಾರಾ ದಿಲ್ಕಿ ಬಾತ್ ನಾನರಿತೆನು
ಲೇಕಿನ್ ಈ ದಿಲ್ ದೂಸ್ರ ಆದ್ಮಿಗೆ ದೇದಿ - ಛೇ - ಮೈಭೂಲ್ವುಕಿ
ಮೇರ ಬಾಪ್ ನಾನರಿಯ ದಾರಿಗೊ ಮೇರ ಹಾಥನು ದೇದಿಯಾ
ನೌಜವಾನೇ ದೇರ್ಫಾರಾ ವಿಧಿ ತುಮ್ಮು ಹಾಥನು ದೇದಿಯಾ

|| ೧೨ ||

“ಒಳ್ಳೆ ಮಾತಿಂದೆನ್ನ ಕೊಠಡಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸಲನು ದಾಟಲು
ಮುಳ್ಳುಕಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಿಮೆಂಟಿನ ರಸ್ತೆ ಸಿಕ್ಕುವುದೋಡಲು
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಈಗ ನಾಂ
ಕಳ್ಳ ಭಡವಾ ಎಂದು ನಿನ್ನನು ಹೊಡೆದುಬಿಡುವರು—ಲಿ

|| ೧೩ ||

“ಆದುದಾಯಿತು ಹೋಗು ಎನ್ನನು ಮರೆತು ಬಿಡು” ಎಂದೆನ್ನಲು
ಹಾದು ವಿಧಿಯ ಕಲ್ಲುಕಂಬವ ಒಡೆದ ಹೃದಯದ ಮೂರ್ಖನು
ಬಾಧೆಯನು ತಾಳದಲೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು ಬಂದನು ಮನೆಕಡೆ
ಈ ದುನಿಯದಲಿ ವಿಧಿಯ ಆಟಕ್ಕುಂಟೆ ಕೊಂಚವೆ ಹಿಡಿತಡೆ?

|| ೧೪ ||

ನಿನ್ನ ಮರೆಯುವೆನೆಂದು ಓದಿದೆ, ಮರೆಯಲಾರೆನು ಬಾಲೆಯೆ
ಸಿನಿಮ ನೋಡಿದೆ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದೆನು ತಂತಿ ಹಿಡಿಯಲು. ಬಾಲೆಯೆ
ಓಡಿಹೋದೆನು ತಿರುಗಿ ಬಂದೆನು ಮರವನೇರಿದೆ ಇಳಿದೆನು
ನೀರ ಸೇರಿದೆ ಈಜಿ ತೇಲಿದೆ ಏನಗೈವೆನು ಬಾಲೆಯೆ?

|| ೧೫ ||

—ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಸಿಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಮನೇಲಿ ಊಟಮಾಡುಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ ಅಂದ್ರೆ.

ಜಂಗಲಿ ನ್ಯಾಯ

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭರತವರ್ಷವೆಂಬ ಮಹಾರಾಜ್ಯವಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗೋವುಗಳು ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದುವು. ಕೆಲವು ಕಾಲದನಂತರ ಪಶ್ಚಿಮದ ಮರಳುಗಾಡುಗಳಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟ ನರಿಗಳು ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡ, ನದಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿಬಂದು, ಆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುವು. ಸಾಧುವಾದ ಗೋವುಗಳು ಅವುಗಳಿಗೂ ಎಡೆಗೊಟ್ಟು, ಸಹಜೀವನವೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಜೀವನ ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬಾಳುವೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ಕುತಂತ್ರಿಗಳೂ, ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳೂ ಆದ ನರಿಗಳು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲ ತಮ್ಮದೆ ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದುವು. ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕಾಡಿದುವು, ಪೀಡಿಸಿದುವು. ಅವುಗಳ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿದುವು. ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೋವುಗಳು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾದುವು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ದುರ್ದೈವಿ ಆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿತು. ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಗಳ ಆಚೆಯ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಹೊರಟ ಸಿಂಹವೊಂದು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಘರ್ಜಿಸುತ್ತಾ, ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ, ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾ, ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಭರತವರ್ಷವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಇತರ ಕಾಡುಗಳಂತೆ ಇದನ್ನೂ ತನ್ನ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಹೊಸ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಭಯ ಸಂಕಟಗಳಾದರೆ, ಆ ಕ್ಷುದ್ರ ನರಿಗಳು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುವು “ಗೋವುಗಳ ಪ್ರತೀಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ನಾವು ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಿಂಹವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೆ, ಅದು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಿಂದು ಉಳಿದ ಮೂಳೆ ಬಾಡುಗಳು ತಮಗೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ” ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಅವುಗಳ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ನರಿಗಳ ಈ ಮನೋಭಾವ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯಿತು. ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ದಂಡಿಸುತ್ತಲೂ, ನರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಯ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೂ, ಸಿಂಹ ಕಾಡನ್ನೆಲ್ಲ ಸೂರೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಹಿಂಸಾಪ್ರಿಯರಾದ ಗೋವುಗಳು, “ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಈ ಕಾಡನ್ನು ನಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು. ದೇವರು, ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ದ್ವೀಪವನ್ನೂ, ನಮಗೆ ಈ ಕಾಡನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಮಗೆ ನಿನ್ನ ದ್ವೀಪ ಬೇಡ. ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ನಮಗಿರಲಿ. ನೀನು ಹಾಯಾಗಿರು, ಹೋಗು. ನಾವೂ ಹಾಯಾಗಿರಲು ಬಿಡು” ಎಂದು ಅನೇಕ

ಸಲ ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದುವು. ಆದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಒಡವೆಯನ್ನು, ಹಕ್ಕುದಾರನು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಳ್ಳನು ತಾನೆ ಸಿದ್ಧ ? ಆಹಾರ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೇ ಕುಂದು, ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ಕಷ್ಟ, ಎಂಬ ಭಯ ಇದ್ದಿತು ಆ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಅದುದರಿಂದ. ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರತಿವಾದನೆ ಮಾಡಲು ಬಂದ ಗೋಮುಖಂಡರನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಿತು. ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ನರಿಗಳನ್ನು ಮಿತ್ರರನ್ನಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಎಂಜಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ನರಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದುವು. ಗೋವುಗಳ ಆಗ್ರಹ ಬರುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಪ್ರಬಲವಾಯಿತು. ವಯೋಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಿಂಹದ ಬಲವೂ ಕುಗ್ಗಿತು; ಕೈಕಾಲುಗಳ ಶಕ್ತಿ ಉಡುಗಿತು, ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಯಿತು, ಬುದ್ಧಿ ಮಂಕಾಯಿತು. ಸರಸವಾಗಿದ್ದ ಬೇಟೆ ಈಗ ತ್ರಾಸವಾಯಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಭೀಕರ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿತು. ಆಹಾರ ಸಿಗುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮೃಗಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಕೊಂದು ತಿನ್ನಲು ಆರಂಭಿಸಿದುವು. ಬಲಹೀನವಾಗಿದ್ದ ಸಿಂಹ, “ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನೀವೂ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಇತ್ತಿತು. ಗೋವುಗಳು, “ರಕ್ತಪಾತ ನಮಗೆ ಅನಿಷ್ಟ” ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಿಂಹ ಸಂಡಕೋಪದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸಿತು.

ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಧ್ರುವದಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಕರಡಿ ಹೊರಟು, ಸಿಂಹದ ಹಾಗೇ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತ, ಕೊಲ್ಲುತ್ತ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಅರ್ಭಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮುದಿ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿತು. ಇದು ಸಾಲದೇನೋ ಎಂಬಂತೆ, ಭೂಮಿಯ ಅಧೋಭಾಗದಿಂದ ಒಂದು ರಣಹದ್ದು ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿತು. ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗರಿ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕರಡಿ ಬೇಟೆಗೆಂದು ಹೋದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೆ ತಾನೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಾ, ಅದನ್ನೂ ಅದರ ಮರಿಗಳನ್ನೂ ರೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಬಡಿದು, ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಚುಚ್ಚಿ, ಪಂಜದಿಂದ ಪರಚಿ ಸೀಳುತ್ತ ಇತ್ತು. ಮುದಿ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಹಿಂಸೆ ಪಕ್ಷಿಯ ಭಯ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕರಡಿಯ ಭಯ. ಅಲ್ಲದೆ, ಗೋವುಗಳ ವಿರೋಧ ಬೇರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ನರಿಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ನಂಬುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೇ ಕ್ಷೇಮ ಎಂದು ಸಿಂಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಭಯವೇ ಅದರ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು, ನರಿಗಳನ್ನೂ ಗೋವುಗಳನ್ನೂ ಕರೆದು, ತಾನೇ ಕರುಣಾಳು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಎಂಬಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ,

“ನಿಮಗೆ ಈಗ ತಕ್ಕ ಅನುಭವ ಬಂದಿದೆ; ನಿಮ್ಮ ವಹಿವಾಟು ನೀವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿತು.

ಪೀಡೆ ಕಳೆಯಿತು, ಇನ್ನು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಆದರೆ ಪರಾವಲಂಬನೆಯಲ್ಲೇ ದೇಹ ಬೆಳಸಿದ್ದ ನರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಹದ ತೀರ್ಮಾನ ಅಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. “ಗೋವುಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಿಂಹ ಹೋಗಕೂಡದು” ಎಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದುವು. ಗೋವುಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟವು, ಸೋದರರಂತೆ ಇರೋಣ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡುವು. ಆದರೂ ನರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮಾನ, ಭಯ. “ಹೂಂ, ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ, ಏನಾದರೂ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಸಿಂಹ ಯಾದವ ಕಲಹದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ನರಿಗಳಿಗೂ, ಗೋವುಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿತು. ಉಪಾಯ ಕಾಣದೆ ನರಿಗಳು, “ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕಾಡಿನ ಪಶ್ಚಿಮದ ಅಂಚಿನಲ್ಲೂ ಪೂರ್ವದ ಅಂಚಿನಲ್ಲೂ ನಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿದುವು. ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡದಿರಲಿ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗದಿರಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಸಿಂಹದ ಆಸೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ನರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಅದು ಒಪ್ಪಿತು. ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಗೋವುಗಳೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಸಿಂಹ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ, ಮುದಿತನದ ಮದಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕರಡಿಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆಗ ರಣಹದ್ದು ಸಿಂಹ ವನ್ನೂ, ನರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆದು, “ನಿಮಗೆ ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸಕ್ಷ ವಹಿಸಿ. ನಾನು ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಆಗಾಗ ಘರ್ಜಿಸುತ್ತಿರಲಿ; ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿರಲಿ ಅಷ್ಟೆ. ಬೇಟೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಕೂಡದು. ನರಿಗಳಿಗೂ ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಂಹ. ದ್ವೀಪದಲ್ಲೂ, ನರಿಗಳು ಕಾಡಿನಲ್ಲೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಕರಡಿಯೊಂದರಿಂದಲೇ ಅಡ್ಡಿ. ಸಮಯ ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಸದೆಬಡೆಯುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿತು. ಸಿಂಹ ಒಪ್ಪಿತು. ನರಿ, “ಆಗಲಿ, ಪ್ರಭು; ಆದರೆ ಆ ದುಷ್ಟ ಗೋವುಗಳವೆಯಲ್ಲ, ಅವು ಹಾಯುತ್ತೇವೆ, ಒದೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಕ್ರಮಣಮಾಡಿ, ನೀವು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲದೆ ಗೋಮಾಂಸ ಬಹು ರುಚಿ” ಎಂದಿತು. ರಣಹದ್ದೂ, ಸಿಂಹವೂ ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತ, ಅಸ್ತು ಎಂದುವು ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನರಿ, ಹೊಂಚುಕಾದು ಗೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕದ್ದು ಕೊಲ್ಲುವುದು, ಗೂಳಿಗಳು ಬಂದಾಗ

ಓಡಿಹೋಗುವುದು, ತಮ್ಮ ಬೇಲಿಯನ್ನು ವಿಪುಲಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ, ಕಡೆಗೆ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೈಲಾಸದ ತಪ್ಪಲನ್ನೇ ಆಕ್ರಮಿಸಿದುವು. ಗೋವುಗಳು “ಬಿಡಿ” ಎಂದುವು. ನರಿಗಳು, “ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದುವು. ಗೋವುಗಳು, ರಣಹದ್ದು, ಕರಡಿ, ಸಿಂಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಹವಾಲು ಹೇಳಿಕೊಂಡುವು. ರಣಹದ್ದು, “ನಿಮ್ಮ ವಾದ ನಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನರಿಗಳು ಈಗ ಅಲ್ಲಿವೆ. ಅದೇ ಅವುಗಳ ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಹೊರಟುಹೋಗಿ” ಎಂದು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿತು. ಸಿಂಹ ಹೌದು ಎಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸಿತು. ನರಿ ನಕ್ಕಿತು. ಕರಡಿ ಇದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದಿತು. ರಣಹದ್ದು ಸಿಂಹಗಳು “ಕರಡಿಯ ಒಳಸಂಚು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು” ಎಂದು ಆಪಾದಿಸಿದುವು. ಆಗ ಕರಡಿ ಗೋವುಗಳ ಬಳಿ ಬಂದು, ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ನನ್ನ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಸಂದಿಗ್ಧಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತು. ಕರಡಿಯೂ ಹಿಂಸವ್ಯಗ, ಅದರ ಸ್ನೇಹಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಗಂಡಾಂತರವಿದೆಯೋ? ಕರಡಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಣಹದ್ದು, ಸಿಂಹ, ನರಿಗಳ ಉಪದ್ರವ ಉಂಟೇ ಉಂಟು. ಆಗ ಗೋವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ, “ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಪರಾವಲಂಬನ ಬೇಡ. ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ಬೇಡ, ಯಾರ ಹಂಗೂ ಬೇಡ. ನಾವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಸೂಯೆಗಳನ್ನು ಮರೆತು, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು, ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಬಾಳೋಣ. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನರಿಗಳು ಹೊರಡಬೇಕು” ಎಂದು ಮುಖಂಡರು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದುವು. ಇದರಿಂದ ರಣಹದ್ದು, ಸಿಂಹ ನರಿಗಳಿಗೆ ಕೋಪ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಕರಡಿಗೂ ಕೋಪ ಹುಟ್ಟಿತು. ಗೋವುಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಒಂಟೆಯಾದುವು. ಅಂತೂ ಅಂತೂ ಕುಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವನವಾಸ ಎನ್ನುವಂತಾಯಿತು.

—ಬಿ. ಚಂ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಕದ್ದು ಮಾರಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಕಾಶೀವಾಸಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ೩೦ ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.... ಏಕೆಂದರೆ, ಅವನು ಅದನ್ನು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಹರಿದು, ಸಾವಿರಾರು ಚಿತ್ರಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದನಂತೆ.

ಗುರುಚರಣದಲ್ಲಿ ಶೀನಪ್ಪ

(ಒಂದು ವೈಶಾಖ ಗೀತೆ—ದಾಸರಡಿಯ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ)

ಬಿನ್ನಹಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲವೆನಗೆ ಮೇಷ್ಟ್ರೆ
ಅನಂತ ಅಪರಾಧ ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಇರಲಾಗಿ || ಪ ||

ಟೀಮ್ ಮೋಹ ಮ್ಯಾಚ್ ಮೋಹ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರ ಮೋಹ
ರಸಿಕ ಮಿತ್ರರ ಮೋಹ ರಜದ ಮೋಹ
ಟ್ರೆಪ್ ಮೋಹ ಡ್ರೈವ್ ಮೋಹ ನಿದ್ರಾಂಗನೆಯ ಮೋಹ
ಮಾರ್ಕೆಡೆಯ ನಿಮ್ಮ ಮರೆತೆನು, ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮೇಷ್ಟ್ರೆ || ೧ ||

M O ಮದ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮದ ಪರ್ಸು ತುಂಬಿದ್ದ ಮದ
ಮುನ್ನ ಪ್ರಾಯದ ಮದವು ರೂಪ ಮದವು
ದೋಸೆ ಪಲ್ಯದ ಮದ ಮೀಸೆ ಬೆಳೆಸಿದ್ದ ಮದ
ಮಾವ ಎಮ್ಮೆಲೆಯೆಂಬ ಮದದಿಂದ ಮೇಷ್ಟ್ರೆ || ೨ ||

ಎಷ್ಟು ದೊರಕಿದರು ಮತಿಷ್ಟು ಬೇಕೆಂಬಾಸೆ
ರಘುಂಕೆ ಬೇಕೆಂಬಾಸೆ ಭಂಡರಾಸೆ—
ಎನಗಾದರೋ ಬರಿಯ ಪಾಸೆ ಸಾಕೆಂಬಾಸೆ
ಅಣುಗನಲ್ಪಾಸೆಯನು ನಡೆಸಿಕೊಡಿ ಮೇಷ್ಟ್ರೆ! || ೩ ||

—ರಾಮಿ.

ಕೊರವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು

ದೇವಲೋಕ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕವೆಂಬುದು ಬೇರಿಲ್ಲಕಾಣರೋ. ತೆರಿಗೆಯಿಲ್ಲದಿರು
ವಲ್ಲಿ ದೇವಲೋಕ; ತೆರಿಗೆ ತುಂಬಿರುವಲ್ಲಿ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕ! ಟ ಟ ಕೆ ಬಡ್ಡೆಟೀ
ನರಕ. ಅವರ ಶಪಿಸಿದ್ದು ಕೇಳುವುದೆ ಸ್ವರ್ಗ! ರಾಜಾಜಿಯೇ ಪ್ರಮಾಣ!—
ಎಂದು ಮೂಗುಜ್ಜಿದನು ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಪೇಟೆಯೊಳಗೆಲ್ಲ ನೀವೆ; ಸಂತೆಯೊಳಗೂ ನೀವೆ; ಅಫೀಸು, ಗಿರಣಿ,
ಹೋಟಲು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಸ್ಮಶಾನ—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ನೀವೆ! ರವಿಕಾಣದ, ಕವಿಯೂ
ಕಾಣದ ಸಂದುಗೊಂದುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಟ.ಟ.ಕೆ. ನಾವು ಮಂತ್ರ ಮೊಳಗುತಿದೆ ಕೇಳಿರೋ!
ಎಂದು ನಲಿಯುತಿಹ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ!

ವಚನದಲ್ಲಿ 'ಪ್ಲಾನಾ'ಮೃತ ತುಂಬಿ, ಉಡಿ ತುಂಬ ನಿಮ್ಮ ತೆರಿಗೆ ತುಂಬಿ,
ಮನ ತುಂಬ ಭೀತಿ ತುಂಬಿ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಜನಶಾಸ ತುಂಬಿ, ಓ ಆಚಾರ್ಯದೇವ!
ನಿಮ್ಮ ಕಥೆಯೇ ಆಯ್ತು ಈ ಹೇವಿಳಂಬಿ! ಎಂದು ಬಿಸುಸುಯ್ಯುತಿರುವ ನಮ್ಮ
ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಸಾವು ಬರುವನಕ ಮರಣವಿಲ್ಲ; ಪ್ಲಾನು ಮುಗಿದಂದು ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ!
ಅಂಜಲೇಕೆ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಎಂಬಿರಾ, ಟೀಟೀಕೆವರಾ? ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ! ಅಂಜಿಕೆ
ಇಲ್ಲ! ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬೆ—ನಿಮ್ಮ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಅಂಜಿಕೆಯನುಳಿಸಲು!
ಎಂದು ಹಲ್ಲಿರಿಯುತಿಹ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ರಾಮರಾಜ್ಯದಲಿ ಪುಟ್ಟೈದ್ ಬಳಿಕ ವನವಾಸಕ್ಕಂಜಿದೊಡೆಂತಯ್ಯ? ಯೋಜನೆ
ಗಳಿಂಥ್ಯದಲಿ ಪುಟ್ಟೈದ್ ಬಳಿಕ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗಂಜಿದೊಡೆಂತಯ್ಯ? ಬದುಕುವ ಚಟಕ್ಕೆ
ಬಲಿಬಿದ್ದ ಬಳಿಕ ಟೀಟೀಕೆಗಂಜಿದೊಡೆಂತಯ್ಯ? ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲ ಬರಲಿ ಕೃಷ್ಣಮಾ
ಚಾರ್ಯರ ದಯೆ ಮುಂದಾದರೂ ಇರಲಿ ಎಂದು ನಗುನಗುತ ನೊಗವನೆಳೆಯುವುದೆ
ಲೇಸೆಂದು ಸಾರುತಿರುವನು ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ!

—ರಾಮಿ.

ದಫೆದಾರ್ ದೇರಣ್ಣೋರು
“ ಅ ಸ್ತಿ ಪ ಂ ಜ ರ ”

“ಅರೇ ನಮ್ಮ ನಂಜುಂಡು ಗೊತ್ತಿಲ್ವೇ?”

—ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ಎಳೆದು, ಪೇಟೆ ತೆಗೆದು ನಡುನೆತ್ತಿ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಮುಖವನ್ನು ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ಕಸಿವಿಸಿಪಟ್ಟರು ದ|| ದೇರಣ್ಣೋರು. ನಂಜುಂಡ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲೇಜೇಕು. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆನಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಅಸಮಾಧಾನವಿತ್ತು ಅವರ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ.

“ನಮ್ಮ ಸುಬ್ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನ ಪಡ್ಡನೇ” ಎಂದು ನಾನು ನಂಜುಂಡಯ್ಯನನ್ನು ಊಹಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ.

“ಛಿ ಅಲ್ಲ—ನಮ್ಮ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನಿಲ್ಲವೇ?”

“ಯಾವ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯ?”

“ಸುಬ್ ನರಸಿಂಮಯ್ಯನ ಸೋದರಮಾವ”

“ಓಹೋ...ಸುಂಕದ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಮನೇ?”

“ಅವನಲ್ಲರೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಯ್ಯ ಗೊತ್ತಲ್ಲವೆ ನಿಮಗೆ?”

“ಅದೇ ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನ ಭಾವಮ್ಮದ ತಾನೇ?”

—ದಫೆದಾರರಿಗೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರದಿಂದ ಬೇಸರ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತು ಪೇಟೆ ಮೊಳಕಾಲಮುಂಡಿಗೆ ತೊಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ತಲೆಕೆರೆದುಕೊಂಡರು.

“ಅಟಂಬಾಂಬಿನ ಅಚ್ಚಮ್ಮ ಗೊತ್ತಲ್ಲವು ನಿಮಗೆ”

“ಗೊತ್ತೂ”

“ಯಾರು ಹೇಳಿ....?”

“ಅವರೇ ಅಚ್ಚಮ್ಮಾ ನಮ್ಮ ಅನಂತಕೃಷ್ಣನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಅತ್ತೇ”

“ಅನಂತಕೃಷ್ಣನ ತಾಯೀಂತ ಅನ್ನ ಬಾರದೇ ”

“ಸರಿಸರಿ ಹೆಂಡ್ತಿ ಅತ್ತೇ ಅಂದ್ರೆ ತಾಯಿಯೇ ಆಯ್ತಲ್ಲ ...ನಾನೊಬ್ಬ....ಮಂಕ”

“ಸರಿ ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ಲ ಈಗಲಾದರೂ”

“ಏನೂ ನಾನು ಮಂಕಾನೋದೇ”

“ಛಿ ಛಿ ಅದಲ್ಲವ್ವಾ....ನಾವು ಏನು ವಿಷಯ ಮಾತಾಡ್ತಿದ್ದದ್ದೂ....”

“ಅದೇ ಅನಂತಕೃಷ್ಣನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಅತ್ತೆ ವಿಚಾರ....”

“ಹೌದು....ಆ ವಿಚಾರ ಯಾಕೆ ಬಂತು?”

“ಅದೇ ಆಟಂಬಾಂಬಿ ಅಚ್ಚಮ್ಮನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ”

“ಆ ಅಚ್ಚಮ್ಮನ ಮಾತ್ಯಾಕೆ ಬಂತೂಂತ ಯೋಚಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೆ....”

“ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನ ಭಾವವೈದ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಯ್ಯನ ಸೋದರಮಾವ, ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನ ಸಂಬಂಧಿ ಸುಬ್ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನ ಪಡ್ಡ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ವಿಷಯ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದಿ....”

ಈ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಮುಖವನ್ನು ಹುಣಿಸೇತಿಳಿ ಕುಡಿದ ಮಾರುತಿರಾಯನಂತೆ ಮಾಡಿದರು ದಫೆದಾರರು. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ನಾನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅವರ ಸಾಹಸ ತಳಕೆಳಗಾಯಿತು. ಅವಡುಗಚ್ಚಿ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನನ್ನು ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ತರಲೇಬೇಕೆಂಬ ಹಟದಿಂದ ಹೇಳಿದರು— ಬೆಲ್ವು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಿದರು—

“ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇನಿ”

—ಪೋಲೀಸಿನವರ ಬೆಲ್ವಿನ ಮುಂದೆ ನಾನು ಮಾಡುವುದೇನಿದೆ... ಆ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಗೊತ್ತು ಅಂತ ಅನ್ನದೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟೆ—

“ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಉಂಟೇ” —ಎಂದು. ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎಳೆನಿಂಬೆಯ ಕಳೆ ಮೂಡಿತು. ಒಳಜೇಬಿನಿಂದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರುವಂತಹ ಗರಮಾಗರಂ ಪಕೋಡದ ಪೊಟ್ಟೆ ತಿಗಿದರು. ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೊಟ್ಟೆದ ದಾರ ಬಿಚ್ಚಿ ಅಚ್ಚುಗಟ್ಟಾಗಿ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು—ರುಚಿ ರುಚಿಯಾಗಿ ಒಂದೊಂದೇ ಪಕೋಡ ಅಗಿಯುತ್ತಾ ಅದರ ಕಂಪನ್ನು ಅನುಭವಿಸತೊಡಗಿದರು ತ್ರೀಮಾನ್ ದಫೆದಾರ್ ದೇರಣ್ಣರು. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ವಿಷಯ ವಿವರವಾಗಿ ಕೇಳ

ಬೇಕೆಂಬ ನನ್ನ ಕುತೂಹಲ, ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೆಣಕಬೇಕೆಂದೇ ಅವರು ಈ ಹಿತವಾದ ಪಕೋಡ ಪಚನವನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತತೆಯಿಂದ ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು.

“ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಗೊತ್ತೊಂತ ನನಗೆ ಬೆಲ್ವು ತೋರಿಸಿ ಹೆದರಿಸಿ ಹುಂ ಅನ್ನಿ ಸಿದಿರಿ ಮತ್ತೆ ಅವನ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರಲ್ಲಾ” ಎಂದು ಕೆಣಕಿದೆ

“ಹೋಗಿ ಒಂದು ತಂಬಿಗೆ ನೀರು ತನ್ನಿ”

—ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು.. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಕಥೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ನನ್ನ ಕುತೂಹಲ ಅವರಿಗೆ ನೀರನ್ನೂ ತಂದೊದಗಿಸಿತು. ಬಿಸಿಲ ಬೇಗೆಗೆ ಬಾಯಾರಿದ ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಂದಿಗೆಯಂತಹ ತಂಬಿಗೆಯಿಂದ ಗಟಗಟನೆ ನೀರು ಸುರಿದುಕೊಂಡು, ಮೀಸೆ ಒರಸಿಕೊಂಡು ಘನವಾದ ತೇಗೊಂದನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದರು

“ಬಲವಂತದ ಮಾಘಸ್ಸಾನದಹಾಗೆ ನಂಜುಂಡ ಗೊತ್ತೊಂತ ಬೆಲ್ವಿಗೆ ಬೆದರಿ ಹುಂ ಅಂದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರ ಪಕೋಡದಲ್ಲಿನ ಗೋಡಂಬಿಯಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿರುತ್ತೆ.”

“ದಫೆದಾರ್ರೇ ನಮಸ್ಕಾರ-ನಾನು ಬರ್ತೀನಿ-ನೀವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ—ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ವಿಚಾರ ಹೇಳ್ತೀನೀಂತ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಉರಿಸಿ ಈಗ ತಾರಮ್ಮಯ್ಯ ಆಡ್ವಿಡ್ವೀರ ಇಲ್ಲಿ—ನಾನು ಬರ್ತೀನಿ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ”

—ಎಂದು ಪೆಪ್ಪರುಮೆಂಟು ಕೊಡದಿದ್ದಾಗ ಹುಡುಗರು ಮುನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತೆ. ದ|| ದೇ|| ರವರು ನಸುನಕ್ಕು ಕೂಡುವಂತೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೇಳಿದರು.

“ತಿರುಮಲಯ್ಯ ಗೊತ್ತಲ್ಲ ನಿಮಗೆ?”

“ಅದೇ ತಿರು.ಮುಕೂಡ್ಲು ನರಸೀಪುರದ ತಿರುಮಲಯ್ಯ ತಾನೆ”

“ಹೌದು—ಅವನ ಮಗನೇ ನಂಜುಂಡ.”

“ಹೌದೆ! ಮತ್ತೆ ಅಷ್ಟು ಮೊದಲೇ ಹೇಳೋದಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಸುತ್ತಾಡಿಸಿದಿ ರಲ್ಲಾ”

“ಅದರಲ್ಲೇ ಇರೋದು ಸೊಗಸು – ಆಟಂ ಬಾಂಬಿನ ಅಚ್ಚಮ್ಮನ ತಂಗೀನ್ನೇ ನಮ್ಮ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಆಗಿರೋದು.”

“ಅರರೇ ಹತ್ತಿರಲೇ ಆಯ್ತಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಆನಂತಕೃಷ್ಣನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಅತ್ತೇ ತಂಗೀನೇ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಹೆಂಡ್ತೀನಿ....”

“ಅವನು ಮೊದಲು ಎಳ್ಳಂಬಳಸೆ ಹತ್ತಿರ ಪುಳ್ಳಂಗಾಯಿ ಹಳ್ಳೀಲಿ ಇದ್ದ.”

“ಈಗ ಏರ್ ಕ್ರಾಫ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಅಲ್ಲವೆ ಆ ನಂಜುಂಡಾ!”

“ಇದು ಅವನ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಅವತಾರ—ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ—ಅವನು ಪುಳ್ಳಂಗಾಯಿ ಹಳ್ಳೀಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್ ಮೇಷ್ಟ್ರರಾಗಿದ್ದ....”

“ಹೆಡ್ ಮೇಷ್ಟ್ರ .. ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟುಗಳಿದ್ದರು ? .. ”

“ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ—ಅವನೂ ಅವನೇ !”

“ಹಹ್ಹ....ವಾಸ ಒಂಟೆ ಪ್ರಾಣೀನ್ನಿ....ಅವನೇ ರಾಜ ಅವನೇ ಮಂತ್ರಿ....ಸರಿ ಆಮೇಲೆ ?”

“ಅವನ ಸ್ಕೂಲು—ಮನೆ—ಆಫೀಸು ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ತಗ್ಗು ಸೂರಿನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇತ್ತು—ಅವನು ಹೆಂಡ್ತಿ ಸಮೇತ ಅಲ್ಲೇ ಸ್ಕೂಲು ಸಂಸಾರ ಎರಡೂ ನಡೆಸಿದ್ದ. ಆಟಂಬಾಂಬಿನ ಅಚ್ಚಮ್ಮನ ತಂಗಿ ಅನುಸೂಯ ಗಂಡ ನಂಜುಂಡನಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಳು. ಹುಡುಗರಿಗೆ ಲೆಖ್ವ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು ಹೆಂಡ್ತಿ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಕೂತ್ಕೊಂಡು ನಂಜುಂಡ ಅನುಸೂಯ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಲುಕೊಂಡ ಲೆಖ್ವವನ್ನು ಹುಡುಗರ ಕೈಲಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅನುಸೂಯೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅನುಸೂಯೆ ಕೈಲಿ ಬೈಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹುಡುಗರನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ....ಅಂತೂ ಅವರ ಸಂಸಾರ ಸಾಗಿತ್ತು—ಒಮ್ಮೆ ಮಾಗೀ ಬಿಸಿಲು—ಒಮ್ಮೆ ವಸಂತದ ಕಂಪು—ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಭೋರಂಬ ಮಳೆ....ಉತ್ತರಾ ಷಾಡ ಪೂರ್ವಾಷಾಡ ಗಾಳಿ.”

“ಸರಿ, ಸಂಸಾರಾಂದಮೇಲೆ ಏರುವೇರು ಇದ್ದದ್ದೇ....ಆಮೇಲೆ ?”

“ಒಂದು ಸಲ ಏನಾಯ್ತಂದ್ರೆ—ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಉಕ್ತಲೇಖನ ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದ—ಒಳಗಿಂದ ಅನುಸೂಯ ‘ರೀ ರೀ ...’ ಅಂದಳು—

‘ಏನೆ’ ಅಂದ ನಂಜುಂಡ.

“ನೀರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾದಿದೇಂದ್ರೆ”

“ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ”—ಅಂತ ಕೋಪದಿಂದಲೇ ಅಂದ ನಂಜುಂಡ. ಯಾವುದೋ ಮಾತಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಅನುಸೂಯ ಅವನ ಎಡಗೈ ತಿರುವಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅದು ಉಳುಕಿತ್ತು.”

“ಅಲ್ಲಾಂದ್ರೇ ಮೈ ಕೈ ನೋವೂಂತ ಅಂತಿದ್ರಿ—ಎಣ್ಣೆ ನೀರು ಹಾಕೊಂಡ್ರೆ ನೋವು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತೇಂದ್ರೆ” ಅಂತ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು ಅನುಸೂಯೆ.

“ ‘ಪಾಠ ನಡೆಸಿರೋ ಶಾಲೆ ವೇಳೇಲಿ ಏನು ಎರೊಕ್ಕೊಡ್ಡು ಸಾಕು ಹೋಗೆ’ ಎಂದ ಬಿರುಸಾಗಿ. ‘ಸಾಕು ಬನ್ನೀಂದ್ರೇ’ ಎಂದು ಅನುಸೂಯೆ ಅರಿಚಿದಾಗ— ನಂಜುಂಡ ‘ಗಲಾಟೆಮಾಡದೆ ಬರೀತಿರೋ’ ಎಂದು ಹುಡುಗರನ್ನು ಗದುರಿ ಒಳಹೊಕ್ಕು ಬಾಲ ಮುದುರಿದ ನಾಯಿಯಂತೆ....”

“ಹಹ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಆಮೇಲೆ?”

“ಅವೆ ಲೆ ಕೇಳಿ ಪ್ರಾಣಿ ಪಂಚೆಧಾರಿಯಾಗಿ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಎಣ್ಣೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಹಾಗೇ ಎಣ್ಣೆ ಊರುವವರೆಗೆ ಪಾಠವನ್ನೇ ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಎಂದುಕೊಂಡು ಹಾಗೇ ಬಂದು ಪಾಠ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ನಂಜುಂಡನ ಗ್ರಹಚಾರ.. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಇವನ ಶಾಲೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಆ ದಿನವೇ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಬರಬೇಕೆ?”

“ರಾಮರಾಮಾ.. ನಂಜುಂಡನ ಗ್ರಹಚಾರ—ಹೆಂಡ್ತಿ ಮಾತು ಕೇಳಿದರೆ ಇದೇ ಗತಿ-- ಆಮೇಲೆ”

“ದೂರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೇ ನಂಜುಂಡ ತಬ್ ದಿಲ್ ಆದ. ಒಂದುಕ್ಷಣ ಏನೂ ತೋಚದೆ ಕಪಿಯಂತೆ ಸಕ್ಕೆ ತುರುಸಿಕೊಂಡ. ಪಾಣಿಪಂಚೆ ಹಚ್ಚಿದ ಎಣ್ಣೆ—ಇದೇನು ಶಾಲೆಯೋ ನೀರುಮನೆಯೋ - ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಹಲ್ಲುಕಡಿದರು—ಸಮಯಸ್ಫೂರ್ತಿ ಎಲ್ಲಿತ್ತೋ ನಂಜುಂಡನ ತಲೆಗೆ ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೊಳೆಯಿತು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಮಾಮೂಲಿ ಹಳ್ಳಿಮಾಸ್ತರ ಧ್ವನಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ—

“ಗೊತ್ತಾಯ್ತೆ ತಿಮ್ಮಾ—ವೆಂಕ್ಟ— ಬೋವಿ— ಸೆಟ್ಟೆ— ಪಾಂಡುರಂಗಾ... ಇಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಮುಂಡ ಎಂದೂ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ರುಂಡವೆಂದೂ— ಇವುಗಳು ಕೈಕಾಲುಗಳು, ಇಕ್ಕೊ ಎದೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವು ಇವು ಸಕ್ಕೆಲುಬುಗಳು— ಇದು ಜಠರ-ಇದು ವಸೆ— ಇದು ಕರುಳು. ಎಂದು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ವೈಯ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ರೇಗಿ ಹೇಳಿದರು ‘ರೀ’ ನಂಜುಂಡಯ್ಯಾ ಇದೇನು ಸ್ಕೂಲೋ ಹುಡುಗಾಟದ ಸ್ಥಳವೋ you are suspended’ ಎಂದು ಎಗರಲಾಡಿದರು. ಶಾಂತತೆಯ ಎಳೆನಗು ನಕ್ಕು ನಂಜುಂಡು ಹೇಳಿದ - ‘ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಸ್ನೇಹೇಬರು— ನಾನು ಆರೋಗ್ಯದ ಪಾಠ ಹೇಳಿದ್ದೆ-- ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅಸ್ತಿಪಂಜರ ತೋರಿಸಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರೆ ಮನದಟ್ಟು ಗೋದು— ತಾವು ಈ ಅಸ್ತಿಪಂಜರವನ್ನು ಈ ಹಾಳುಕೊಂಪೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದೀರಿ—

ಶಿಷ್ಯಮಂಡಲಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ನನ್ನ ಶರೀರಸಂಪತ್ತನ್ನೇ ಧಾರೆ ಎರೆದುಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ — ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಕೊಪ್ಪಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಸುನಕ್ಕು ಕೈಮುಗಿದ ನಂಜುಂಡ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಸುಸ್ತು—ಪೆಚ್ಚಾಗಿಹೋದರು. ನಂಜುಂಡನಿಗೆ ಭದ್ರಿ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಊರಿಗೆ ಹೋದರು ಹ್ಯಾಗಿದೆ ನಂಜುಂಡನ ಉಪಾಯ?"

— ಎಂದು ಹೇಳಿ ದಫೆದಾರ್ನು ವೇಟಿ ಎರಿಸಿದರು.

“ಹಹಹಹ್ಹ....ಮಹಾ ಘಾಟಿ ನಂಜುಂಡ....ಆಮೇಲೆ”

“ಆಮೇಲೇನು — ಅನುಸೂಯಮ್ಮ ಅವನಿಗೆ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಎರೆದು — ಸೀಸಜ್ಜಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ತಿನ್ನಿಸಿದಳು. ನಂಜುಂಡ ಅಂದಿನಿಂದ ಹತ್ತುದಿನ ಶಾಲೆ ಯನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿ ಹೆಂಡ್ತಿ ಜೊತೆ ಎಳ್ಳಂಬೆಳಸೇಲಿ ಆರಾಂ ಇದ್ದ”

— ಎಂದು ಹೇಳಿ ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು ದಫೆದಾರ್ ದೇರಣ್ಣೊರು.

[ಮಾಸ್ತರ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದ ಕಥೆ ಹೇಳಿದವರು ಗೆ|| ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು
ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಂ—ಓದುಗರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು]

ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

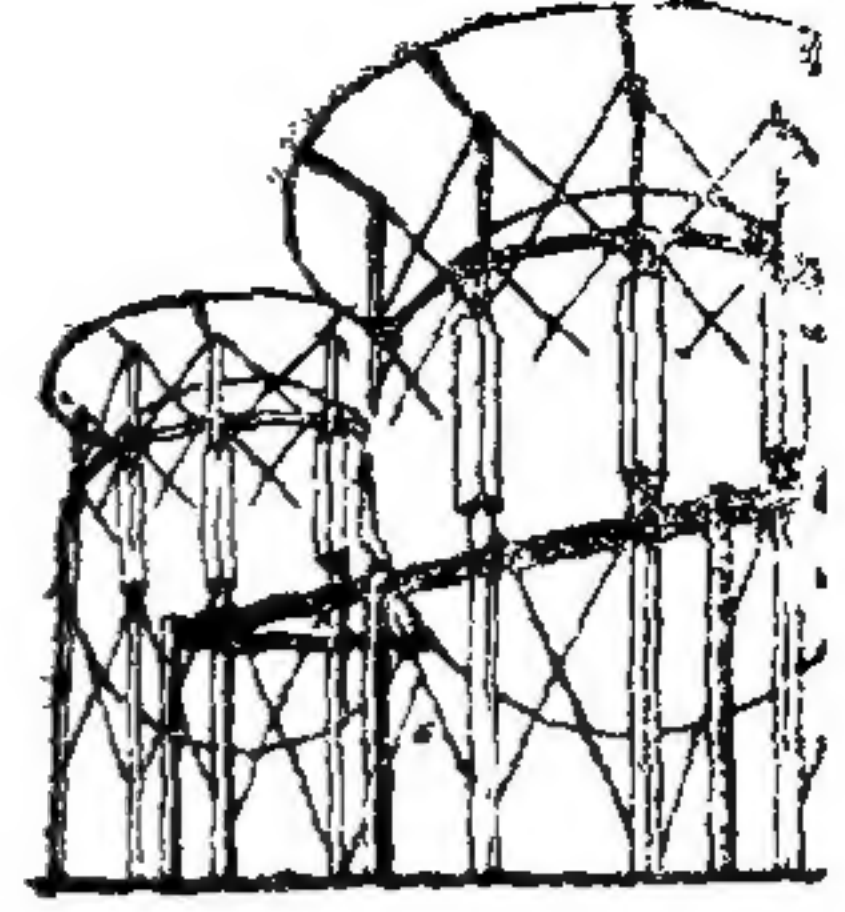
— 0 —

ಅದರೇನ್! ನೆಚ್ಚಿದೆ ಕಣಾ! ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಕಣಾ! ಸಲೆ ಮಾರುವೋದೆ ಕಣಾ!
ಆದಾಯವನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡಿದೆ ನೀನು; ವೆಚ್ಚವನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡಿದೆ ನೀನು;
ಬುವಿಯೊಳಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕೂ ಕೈಕೊಟ್ಟೆ ನೀನು! ಚಂದ್ರಲೋಕವನಲ್ಲಾಡಿಸಿ
ತೆರಿಗೆಯ ಹೇರಲಿರುವೆಯೋ ಕಾಣೆ! ಎಂದು ಸೊಂಟಗೈಯಾದನು ನಮ್ಮ ಕೊರ
ವೇಶ್ವರ.

ಎನ್ನ ಚಹದ ಕವ್ವು ಅರೆಗೈದಿರಯ್ಯ, ಎನ್ನ ಕಡ್ಡಿವೆಟ್ಟಿಗೆ ಕದ್ದಿರಯ್ಯ, ಎನ್ನ
ಕಾರ್ಡೊಂದ ಜಾರಿಸಿದಿರಯ್ಯ, ಬಳಸುವ ಒಂದೊಂದರಿಂದಲೂ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕಡಿತ
ಎನುತ ಉದರವನೆ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರಯ್ಯ!— ಎನುತ ಜನತೆ ಕನಲುವುದು ಕಂಡ
ಕೊರವೇಶ್ವರ.

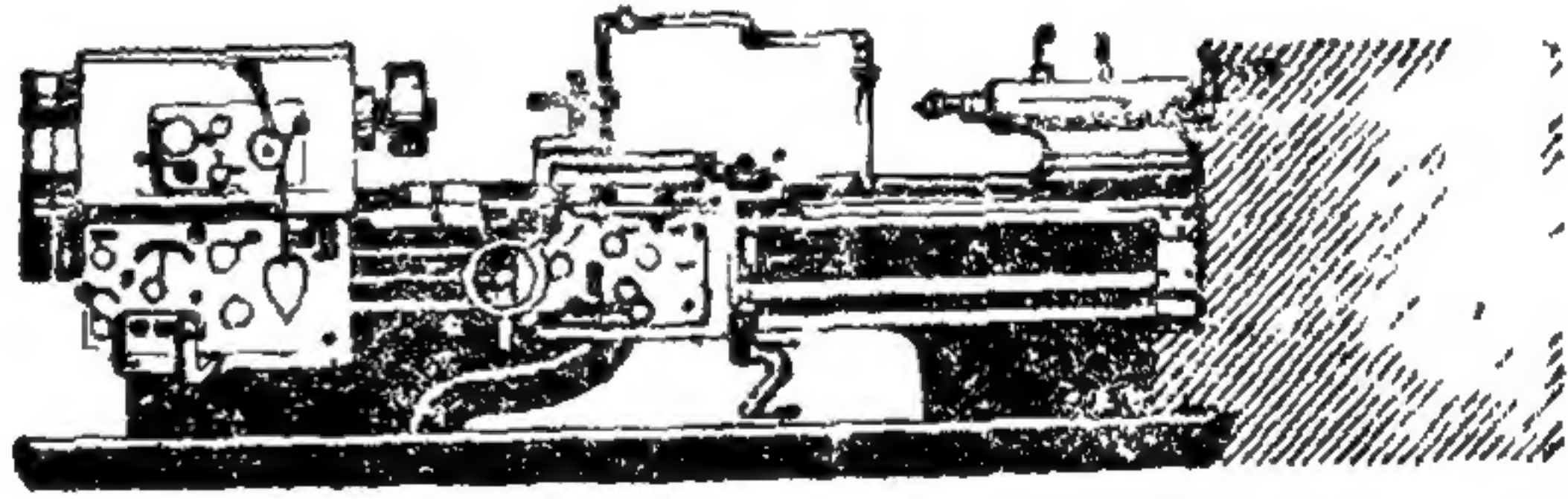
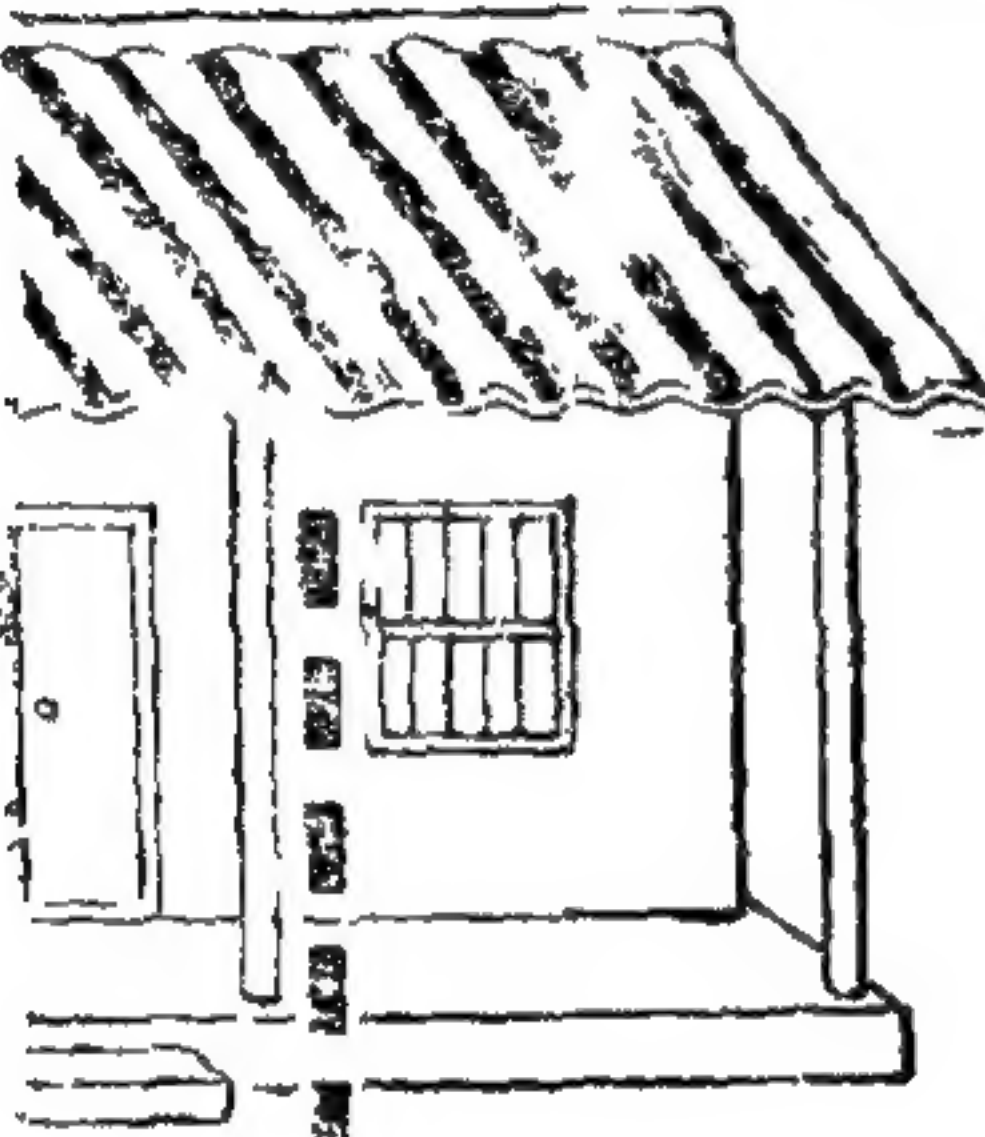
ಲೋಹಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆಯು ಅವಶ್ಯಕ

ಲೋಹದ ಮೇಲ್ಮೈಯು
ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಇರಲಿ,
ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುಕಾಲ
ಪರ್ಯಂತ ತುಕ್ಕುಹಿಡಿಯ
ದಂತೆ ಕಾಪಾಡುವ ತಕ್ಕುದಾದ
ಪಾಲಿಮರ್ ಪೇಯಿಂಟ್
ಇದೆ.

..ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಪಾಲಿಮರ್ ಪೇಯಿಂಟ್
ಗಳಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 55 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿ
ಲಾಗಿ ತಯಾರಿಕೆಯ ಅನುಭವದ ಬೆಂಬಲ
ವಿದೆ ಭಾರತದ ಕಠಿಣ ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣ

ವಾದ ಹವಾಗುಣವನ್ನೂ
ಇವುಗಳು ಎದುರಿಸಬಲ್ಲವು
ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇವು
ಗಳ ತಯಾರಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ನಡೆಸಿದ ಬಹಳ ಸಂಶೋಧನೆ,
ಕ್ರಮವಾದ ಸುಧಾರಣೆ
ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

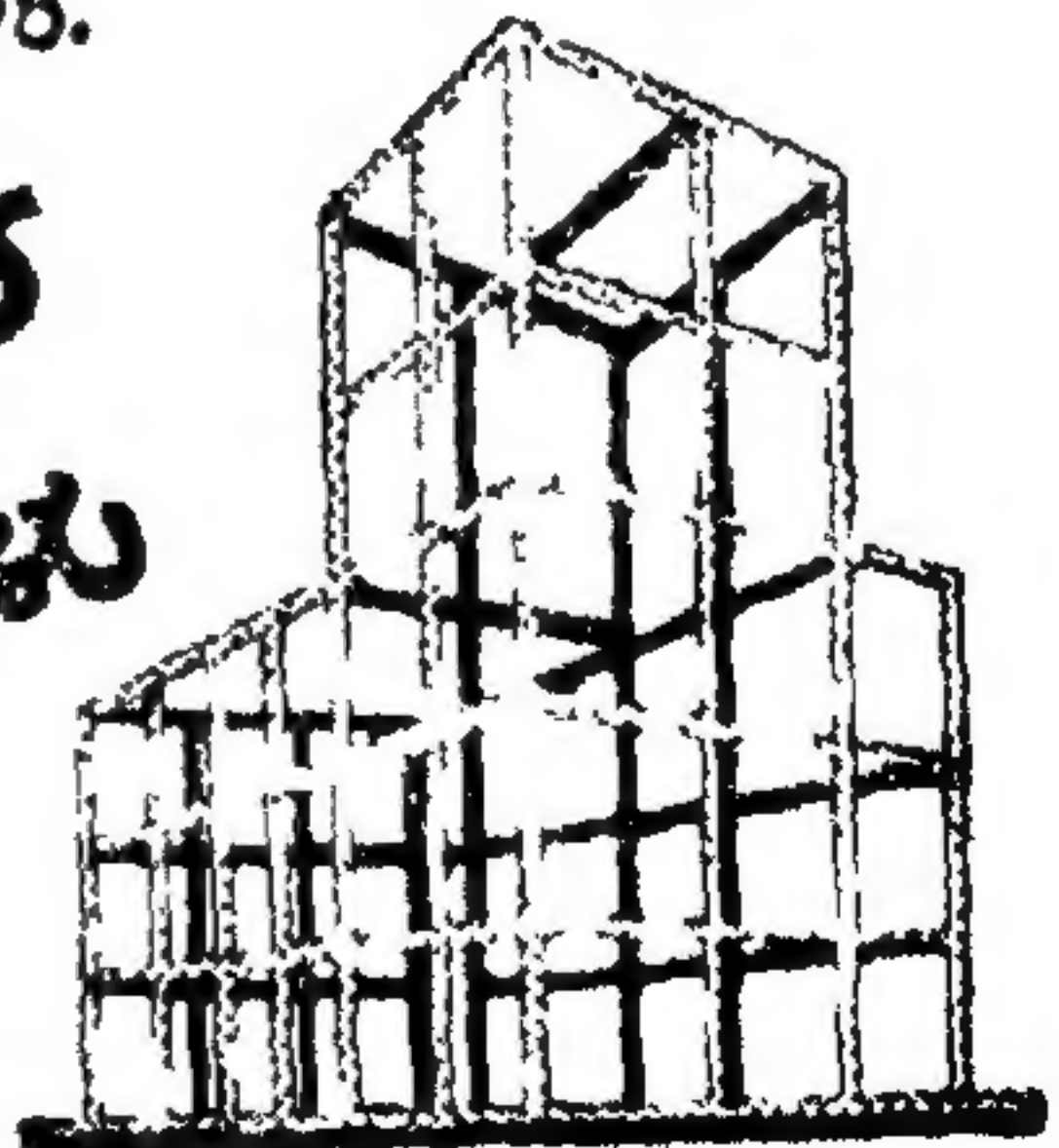
ಯಾವದೇ ಪೇಯಿಂಟಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿ,
ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಪಾಲಿಮರ್ ಪೇಯಿಂಟ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟಗಳು

SPW 358

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನಮ್ಮ ತಯಾರಿಕೆಗಳ ವಿವರ
ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪಾಲಿಮರ್ ರೆಡಿ
ರೆಫರೆನ್ಸ್ ನೋಟುಬುಕ್ಗೆ ಪೋ. ಬಾ 68,
ಕಲ್ಕತ್ತ-1 ಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

Grams: ANNAPURNA

Telephone: 4838

THE
Modern Hindu Hotel
SESHADRI ROAD
BANGALORE-9.

*The ideal home of the Elite
for homely comfort and courteous
service*

K. T. APPANNAH & SONS,
Proprietors.

VITOFERRIN

HYSDRE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD. MALLIESWAMY BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್)

ಇದರಲ್ಲಿ “ಎ” “ಬಿ” ಮತ್ತು “ಡಿ” ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್ನುಗಳೂ, ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೋಹ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ್, ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ, ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

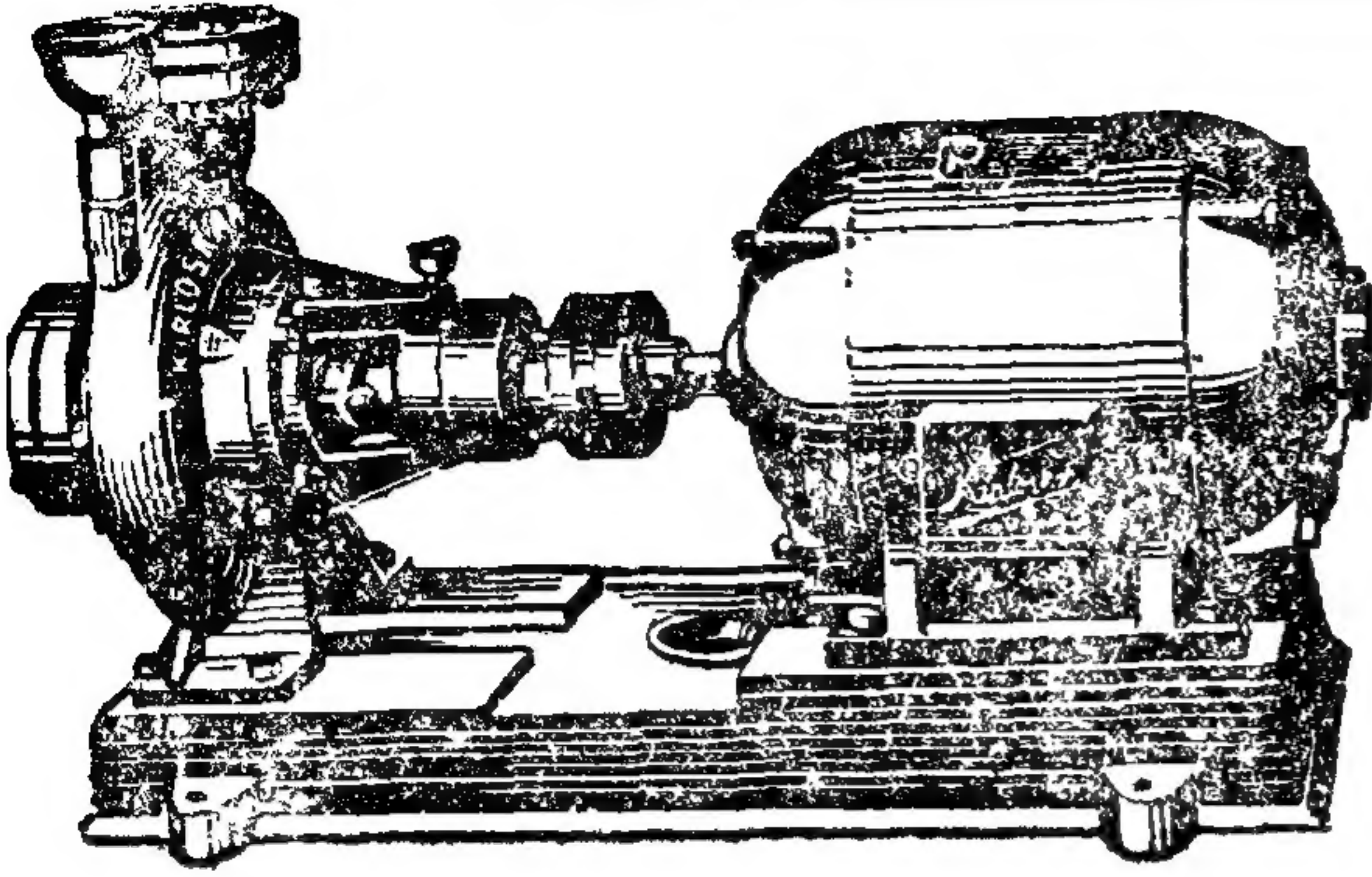

ತಯಾರಕರು :

ಡಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಿಂಗ್
ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ

ಬೆಂಗಳೂರು 3.

ವಿದ್ಯುತ್ಸಹಾಯದಿಂದ
ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ

ಕಿಲೋಫೀಸ್ಟರ್

ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳು

ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ
ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ.

- ★ ಪ್ರತಿ ಕಿಲೋಫೀಸ್ಟರ್ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟಿಗೂ ಮಾರಾಟಾ
ನಂತರದ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತೆ.
- ★ ಕಿಲೋಫೀಸ್ಟರ್ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ
ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದ
ಗಿಸಲಾಗುತ್ತೆ.

ಸಕ್ಕರೆ, ರಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ
ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಂಪುಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ
ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಕಿಲೋಫೀಸ್ಟರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಲಿ.,

ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹರಾಜ ರಸ್ತೆ

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ೬೦೬ : : ಬೆಂಗಳೂರು ೨.

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B. N. Gupta.

Editor—M. Sivaram